

us

C E R ' A S U M E T S Y L V E S T R E P R U N U M.

OPUS POEMATICUM.

De Virtutum & Vitiorum pugna. *Sive*
Electio status in Adolescentia.

A U T H O R E P R I M O
N O B I L I D O M I N O A L E X A N D R O
M O N T G O M R I O S C O T O P O E T A

Regio, Idiomatis materni
Laureato.

Nunc rursus auctum & in latinos versus translatum;
Per T. D. S. P. M. B. P. P.

In gratiam
I L L U S T R I S E T G E N E R O S I H E R O I S
D. A L E X A N D R I B R U S S I I
C A P I T A N E I C O H O R T I S P E D I T U M
S C O T O R U M , D O M I N I D E
K I N K A W I L .

Juxta Exemplar impressum Archaui Francorum, Typis
Fleschmannicis, Anno D O M. 1631.

Edinburgi, Excudebant Hæredes & Successores Andree Anderson,
Regiae Majestatis Typographi, Anno D O M. 1696. Et
Venales prostant ex Officina M. Hen. Knox (in vico vulgo
dicto the Lucken-Booths) è Regione In-
signiorum Domini ROSS.

ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାମାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ILLUSTRI ET GENEROSO DOMINO,
D. ALEXANDRO BRUSSIO
DOMINO DE KINKAWIL
CAPITANEO,

Domino mæcenati suo observando.

T. D. S. P. M. B. P. P.

MActe vir egregiis morum virtutibus ornans
Regificos priscae nobilitatis avos.
Cui toga juncta Sago Phœbi decus Ægide firmat,
Baphnide Pegaseo Palladis arma tegens.
Dum liber ingenium, dextram celer occupat ensis
Gliscit honor patriæ, cuspide fama viget.
Accipe Pieridum, placidâ sed fronte, labores
Nata Caledonicis Carmina sacra jugis.
Frigescunt rigido Boreâ fructusque laborque
Nec Ceraso est recreans Ægocerote sapor.
Sat scio Sylvestri contemnes ludere Pruno
Non tolerant acidos mellea labra cibos.
Sed quod ab indocto nequeunt sperare magistro
Iugenii cipient spe, geniique tui.
Ante liber patrio fuerat sermone Britannus
Prodit in obsequium lingua latina tuum.
Si placet abscondas, vel si placet ingere vulgo,
Iuro Deos nolo dicier esse meum.

18.74

AD LIBELLUM.

A H pauper nimis es miser libelle.
Sed pergens populo libenter omni.
Deserui. Tamen hoc scias; profecto
Roderis, laceraberis, lutofis
Doctorum pedibus tereris, ibis
Ardentem vagus in focum, tobaccoe
Lethali faciem migrante fumo.
Et ne deterius luas cavendum.
Si quid contigerit tamen favoris.
Montgomery tribus tuo parenti.
Debetur tibi nil nisi cloaca.
Nil nostrum nisi labor. Ergo perge.
Ab Pauper nimis es miser libelle.

CERASUM
E T
SYLVESTRE PRUNUM.²

Opus Poëmaticum de Virtute & Vito, Sive Elezione Sta-
tus in Adolescentia.

P R O L O G U S.

 Lorens juventus sæculi splendoribus
Illecta, sensus occupat rebus, leves,
Inanibus: florum venustis lumina
Coloribus pascens; Volucrum cantibus
Infatuat aures, in virenti permanens
Nemore, secùs fluenta lympida excubans.

Casus futuros nesciens, in prosperis
Elata mens adversitatem neglit.
Cum forte blandus advolat, prædam ratus
Cupido pictas in propinquò cæspite
Deponit alas, ad volandum provocat.

Cerasum & Sylvestre Prunum.
Commota mox est fervida Adolescentia.
Pennis & arcu Amoris armata avolat
Sed dum repente ludicris telis agit
Prædas, Cupidini fit heu præda ipsamet.
Vexat cruentum Marte proprio, pessimus,
Juvenem Cupido, vulneratum, saucium :
Deridet, oppressum extasi & languoribus.
Pennis & armis spoliat, & mœstissimum
Linquens, per astra tonitruans abit statim.
Plocat cruentus, insequens procul Deum.
Frustra fatigans caput, & aciem luminum.
Diris Cupidinem dicat tandem omnibus.
Nunc ejulat gemitibusque angustias
Lenire conatur, sed intimus dolor
Magis magisque crescit, atque exuberat.
Amoris hec solamina ex armis capit.

Inter dolores, ac labores fortiter
Vexatus, oppressus siti, & febricitans;
Petre appropinquat fluminique, ut frigidas
Captet per umbras sobrium solatium.
Cum fortè supra caput, in altitudine
Saxi, videt Cerasum pulchrè mitissimis
Fructibus onustum, quos siti putat suæ
Aptissimos, morboque sanando fore.
Modum tamen viamque carpendi videt
Nusquam ; sed in viciniori conspicit
Spina, nigrantia Pruna plurima. Ambigit
Durumne carpens iter, in ardue sitam
Sequi juvet virtutem, & hanc (*CERASUS* notat)
Stat anxius, vel in patente sæculo,
(Quod *Spinus* exprimit) frui solatiis
Modico quietem tempore afferentibus;
In fine luctibus dolisque tristibus
Pleno, miserrimam ferentibus necem
PRUNUM jubet *METUS*, *PERICULUM* quoque ut
Carpat, jubetque idem ipsa *DESPERATIO*.
Spes & *Voluntas*, altera cum *AUDACIA*,
Pro parte disputant, volunt quoque *CERASUM*.
Contentiosis atterunt tempus diu,
Verbisque multis expeditum fit nihil.

In fine
SAPIE
PERIT
Ponunt
Laqueo
Cætera
Cerasa,
Promp
Prætit,
FUVE
Dicit
Curis,
Quæ d

CE

R Up
Imbue
Delitu
Ismari
Cerne
Prom
Sturnu
Procla
Postq
Conce
Conq
Foeda
Virgin
Crude
Tum
Picus
Subsa
Ranci
Et va
Clang
Pavia
Conju

In

Cerasum & Sylvestre Prunum.

5

In fine tandem litis, accedunt graves
SAPIENTIA, EXPERIENTIA, & prudens DEA,
PERITIA, ac RATIO simul rebus modum
Ponunt. *VOLUNTAS* exulat, suspenditur.

Laqueo suo maligna *Desperatio*.

Cetera cohors concordibus votis petunt
Cerasa, levamen ægro, & optatam parant
Promptè medelam, pariter & *PRUDENTIA*
Præit, *PERITIA* & *RATIO* monstrant viam.
JUVENTA desideria sic explet pia.
Dicit Vale Mundo, suisque noxiis
Curis, adhærens regiæ pacis viæ,
Quæ dicit in vitam ac beatitudinem.

CERASUM ET SYLVESTRE PRUNUM.

De Virtute & Vitio, sive Electione status in
Adolescentia.

Rupe sub arboreâ, viridantibus inclyta sylvam
Flora comis, & mellitis nova grama stillis
Imbuerat, molli recubans ubi lensus in herba
Delitui, cupiens auram captare salubrem.
Ismariam juxta volucrem, merulamque sono ^{an}
Cernere erat, tenero variatum gutture carmen
Promere, depictis argutam & *acanthida* pennis.
Sturnus edax indefessas fringillaque *Musos*
Proclamat, pulchroque salutant Carmine *Maium*.
Postquam rite suos dulcis *Philomela* peregit
Concentus, mæsto compellans carmine *Prognen*,
Conqueritur; lachrymis faciem, pectusque cruento
Fœdat; nam *Tereus* fallaci accensus amore
Virgineum ingressus, thalamum delusit; atroci,
Crudelis postquam secuisset cuspide linguam.
Tum *Cuculus*, *Corvus*que rapax, raucaque *Palumbes*
Picus avis Martis magno clamore dolentem
Subsannat, ereperis explodit *Graculus* odis
Rancidus, ac sterili super illice garrula *Cornix*,
Et vaga, pennatum plusquam omne *Monedula* vulgus
Clangorem ciet, & vexat clamoribus aures.
Pavus & argois vocitabat pictus ocellis
Conjugium, sedet arenti super arbore *Turtur*

Solu s

Solus amans gemitum, sublata conjugē, *Cunctas*
Antra colens iterat voces resonabilis Echo.
 Flens narransque Dea, ut quondam pulcherrimus umbram
Narcissus spectando suam *Puer* occidit alto in
 Fonte, putans aliquam dextrā comprehendere Nympham.
 Nunc pavidi lepores, cautique vagantur *echini*
 Ut matutinas super arva virentia prædas
 Exquirant, celeres nocturna cubilia passim
 Linquentes loca tuta petunt, propè callida *felis*
 Atque *Sciurus* eunt, curvisque *Cuniculus* antris,
 Mollia queis tenui maduerunt tergora rore.
 Et *Meles*, *Vulpes*que, sagax *aper*, altera pastum
 Pars abit, aduersos metuens pars altera castus
 Stat vigil, & paribus pars gressibus antra requirit.
 Aura levis mollisque fuit, non turbida ventis,
 Non pluviis mixta aut nebulis non cruda vapore;
 Sed lenis placidusque dies Zephyritida mulcens.

¶ Illuc Pegasides lachrymis conspergere flores
 Sæpe solent, propter *Phœbi* ornamenta cubilis.
Prata nitent, liquidis tanquam cristallina guttis
 Dum sua purpurei depresso pondere flores
 Colla solo tenus in verno vestita colore
 Submittunt, jam rupta aliis, aliisque liquores
Melliti sparguntur humi, flagrantis ob ignem
Phœbi, florigerum nemus omne opobalsama fundit.

Visa mihi æthereis dignissima mentibus illuc
Mansio, roris enim vitrei pendebat adinstar
Gemmarum, sylvam exornans cum floribus humor.
 Donec amoena adeo contempnor gaudia luci,
 Extemplo *Natura* novo rapit omne mentem
Miranti, ut virgulta apibus frondosa canebeant
Hyblæis: levibus fugunt hæ roscida florum
Mella comis, ut ne brumali frigore victus
 Deficiat, reliquæ componunt cerea miro
 Vasa labore, suo pars altera in ordine plenos
 Disponit studiosa favos; selerter acerbas
 Prudenterque, hyemis conantur fallere vires.
 Nunc ego delicias nemoris formosaque multum
 Virgulta oppositis *Phœbi* gemmantia flammis,
 Magnificis Vatum studiis, qui carmine promant

Grandisono,

Grandis
 Quorum
 Sed la
 Nympha
 Conspic
 Et scopu
 Aériis;
 Præcipi
 Centupl
 Fragmī
 Allamb
 Inter sa
 Flumin
 Responde
 Triplic
 Intonat
 Non pe
 Copulat
 Ille loci
 Dixero
 ¶ In
 Harmon
 Tristib
 Esuries
 Morpheus
 Quippe
 Intendit
 Vernat
 Alarum
 Climat
 Ingred
 Attigit
 Induitu
 Dædale
 Illice
 Deserit
 In terr
 Appare
 Innocu
 Ex hum

Cerasum & Sylvestre Prunum.

7

Grandisono, fortique stylo dicenda relinquam,
Quorum arguta rudem præcedit Musa Camoenam.

Sed lætus juxta solem dum solus oberro
Nympharumque choros, per opaca silentia sylvæ,
Conspicio celeri per saxa sonantia cursu:
Et scopulos, rapidum deferri è montibus amnem
Aëris; magno tandem cum murmure duci
Præcipitem, quem vastus agit gyramine gurges
Centuplici, resonans inter scopulosa petrarum
Fragmina, mox iterum spumantia littora tractim
Allambens, ubi pulsæ levæ se glarea volvit.
Inter saxa ruens strepitu conterret Olympum.
Fluminis unda gravi, vastæque ad murmura rupes
Respondent; ubi Disceantus nulla otia captans
Triplicat, oppositum è vicinis collibus Altum,
Intonat & Bassum Diapason cantibus Echo,
Non perdens Dea læta notam; Longasque, Brevesque
Copulat & minimas (*c. sol fa utb*) linea fusas.
Ille locus, quod si verbis audacia detur,
Dixerit Castalias superabat Apollinis aulas.

¶ Inter Heliconides licet illic usque morarer
Harmonicos captando sonos, me toedia nunquam
Tristibus urgerent curis, non languida tandem
Esuries, vel dira sitis, neque blandus ad horam
Morpheus, ingrato tentaret lumina somno.
Quippe per argutam, volucres modulamina sylvam
Intendunt, ubi blandisonis galeata per auras
Vernat Alauda modis, adeo gyramine scandit
Alarum subvecta procul super ignea solis
Climata flammivomi, Veneris penetralia donec
Ingrediens Nati thalamum pernicibus alis
Attigit, ast avidus prædæ puer, ocyus armis
Induitur, cui Naturæ cecinere Ministri
Dædaleæ volucres vario modulamine laudes.

Ilicet æthereas subito Deus aliger arcæ
Deserit, & pueri fallaces induit artus
In terras veniens, Papæ! ceu parvulus ille
Apparet Deus! ut quisquam placabilis, insons,
Innocuusve Puer, pharetram celerésque sagittas
Ex humero gerit, atque arcum, qui haud longior ulnâ est:
Involvens

Involvens nivea de Syndone lumina velo.
Et geminæ ex auro mediis crevere pusillis
Alæ humeris, super aëreo quibus axe volaret.

Hunc ubi continuo ponentem cuncta virenti
Arma solo intuitus spectatum audacior ivi
Mirabundus in his totus novitatibus hærens.
Dum tenet attonitum cæci me vultus Amoris,
Me Gnydius rursum spectans rem pectori ficto
Dissimulat, tacitusque novæ dat retia prædæ
Forma deens, roseo juvenilis in ore venustas,
Flaventelque comæ, facilisque statura pusilli
Corporis audaci nimium mihi vincula primùm
Injiciunt, puerum dans dextræ jungere dextram
Talibus agredior dictis. Quo diceris inquam
Nomine clarè puer? qui te genuere parentes,
Quodque solum Patriæ? Ridens ait ille: *Cupido*
Nuncupor, & mater pulchra est *Cythereia* nobis.
Si quid habes, liber quæcunque negotia manda
Fare, age, me penes est, tibi quandocunque rogaris
Inservire; tuum fuerit dare iussa parato:
Si cupis aurato per candida templa polorum
Remigio alarum discurrere, ludere pictis
Per cœlum calamis, aut exercere parumper
Sydereum juvat hunc arcum: Pete quod libet horum,
Aut alias res mille, mea est tibi prompta voluntas.
Posce, tene, quodcunque voles. Tunc ambo pennas.

¶ Illex interea Deus hoc sermone morantem
Affatur, quo te stabilem testeri amicum
Pignore, si dabitur fraterno munere nostris
Alarum exuviis, arcu, pharetraque volandi
Libertate frui? quò te portantibus Austris
Ignotus suprema queas penetralia Divum
Arteque Dædaliæ spectare, & ludere cœlo,
Aut quamcunque voles deceptam ducere prædam?
Hæc tua pulchra, puer, Dixi, & tam rara supellex
Divitiis nequit humano sub jure locatis
Conferri, neque Nobilibus, quos Nauta Iapillis
Portat ab Eoīs tremulo super æquore regnis,
Regificis Indorum opibus, Cræsive talentis.
Atamen, ingenuè fatear, me talia multum

Gaudia
Arcus, &
E con
Posside
Sed re
Colligit
Aurato
Dat late
Vade ai
In quasc
Transim
¶ It
Conscen
Armaqu
Concess
Icarus u
Conatus
Cùm su
Vincula
Haud sc
Conser
Climata
Lethife
Qua ma
Pectus,
Donec
In mea
Sive ma
Sive te
Uror, &
Ac v
Papilio
Sæpe c
Uror an
Indixit
Donec
Quam
Ut stult
Ausus e
Inscelijx

Cerasum & Sylvestre Prunum.

Gaudia delectant, mentem rapit inclitus omnem
Arcus, & insignes animus cupit anxius alas.

E contra Idalius, si sunt tibi munera cordi
Possideas, per me, gratis licet, omne fausto :
Sed revocatus ades. Totasque virentibus herbis
Colligit induvias, mihi pictas applicat alas,
Aurato pharetram loro subnectit, & arcum
Dat lateri, manuique ligatur bractea laevae.
Vade ait, Æolias Petus tibi collige vires ;
In quascunque animus, Mundi suggererit oras
Transmigra. Hinc liquidas discessi missus in auras.

¶ Interea saevis super astra Cupidinis alis
Conscendi, ignitas gestens fervore sagittas ;
Armaque saeva novo, quorum mihi jura per utrum
Concessit Deus ipse diem Cythereius. Ecce
Icarus ut quondam malefidis ludere pennis
Conatus, rutilos accessit Apollinis ignes,
Cum subito excussis liquecunt cærea plumis
Viacula, fluctivago submersus in æquore mansit.
Haud secus ipse avidè nimium volitare peroptans,
Conscendi super humano concreta labori
Climata, committerens alienis brachia plumis.
Lethiferam eduxi duplice mucrone sagittam
Qua matris puer incestus transfixerat olim
Pectus, & attracto producens cornua nervo,
Donec in alterius collimo vulnera, dirum
In mea crudelis contorsi pectora lethum.
Sive manu caput arripiam, cremor ignibus atris :
Sive tenens jaculi præacutum cuspidé ferrum
Uror, edor, quotiens infandum tango venenum.

Ac veluti solet ardenti se exurere lychno
Papilio, ut volitans flammæ circundat edacis
Sæpe comam, tali prorsus ratione vel arcus
Uror amore mei: tali ignorantia vulnus
Indixit mea sorte mihi: velut ille per ignem
Donec aduratur volitat, sic sponte sagitta
Quam petii, mea dextra gravi me vulnera lævit.
Ut stultus quondam Phœton deposcere Patris
Ausus erat solium, Solisque ascendere curruz;
Infoelix tali fervore Cupidinis arcum

B

Qualis

Qualis erat nihil advertens, quo denique pacto
 Me regerem ignorans, crudelia tela cupivi,
 Audacter nimis & stolidè volitando per axem
 Imperia humano generi in concessa petebam;
 Serius heu! didici celsis graviore ruinam
 Turribus inferri casu, sua fulminis iactu
 Serius excussi docere pericula montes.
 Serius adverti nimis alte ubi ligna secabantur
 Destruxisse oculos proprii farmenta laboris.
 Serius argutis didici parere Scholarchis,
 Cum rudis exactam trivi sine fruge juventam:
 Serius in proprio vicina pericula damno
 Adverti, utque Phryges sapio, me stulta peritum
 Serius in rebus facit *Experientia* duris.
 Postquam fructiferi periisset temporis usus
 Serius æstivos docuit formica labores.
 Serius invenio nidum dum pullus abivit.
 Serius ablatis, stabulum mihi claudio caballis.
 Serius helleborum dum jam cutis ægra tumescit,
 Serius & Medicum peto, Pollinctorum parato.
 Discreto mihi maturum si corde fuisset
 Judicium, non hæc duro discrimina fato
 Novissim, falso nec me *Cythereius* arcu
 Deceptum modo rideret, neque nescius artis
 Prendere tela manu, cæco Duce cæcus *Amore*
 Tentassem infelix, contra dictamina recti
 Judicij & rationis agens; Me dira voluntas
 Præcipitem dedit in crimen, præcordia telo
 Lethifero mihi transfigens fuga nulla jacenti
 Nulla salus nisi mors, gemibundus denique terram
 Tanquam *asinus* peto, qui fueram subiectus, *Alastor*
 Tum puer, arridens, bene veneris inquit, Amice,
 Quæ nova, qui reditus, quæ fors, quæ denique tellus
 Prædam forte tulit? vel quem portare ferinam
 Jussisti, quia sanguineas, geris ecce sagittas.
 Quælo age cum Dominino telorum, divide cædem.
 Sæpe velut damni comes est deriso, talis
 Invitum fortuna pati me utrumque coëgit:
Huc illuc reflo quoniam vexabar Amoris
Confilio, nunc frigoribus cruciatus acutis,

Mox iter
 Nunc jub
 Divinitas
 Gestæ ref
 Commoda
 Squalore
 Linquere
 Tam ve
 Anxius
 Membra
 Mortis
 Executio
 Abstulit
 Præpeti
 Irridens
 Vulnera
 Illum
 Donec u
 Lumen,
 Astroru
 Coerule
 Denique
 Monstra
 Perpera
 Conditi
 Advenie
 Non sic
 Æra, n
 Verbera
 Si lateb
 Murmu
 Neptunu
 Fundam
 Concita
 Iverit i
 Sic ubi
 Obrutu
 Exhalat
 Nunc a
 Disrum

Cerasum & Sylvestre Prunum.

ii

Mox iterum gravibus totus tremor ignibus ira;
Nunc jubet infandis secti me dedere curis,
Divinas famamque sequi, nunc inclita Maris
Gesta refert, rursus tot grandia nobilis aule
Commoda, nunc potius sanctum commendat crema
Squalorem, dum cuncta hominum consortia suader
Linquere & aeternis studium componere rebus.
Tam vehemens mihi lucta fuit, sic speque metuque
Anxius affligebar ubi collapsa fatiscunt
Membra solo tenuis & gelidæme Morphens instar
Mortis habet lassum, Somno sed forte priusquam
Excutior, cunctas Puer implacabilis Idæ
Abstulit exuvias, liquidisque receptus ab Euris
Præpetibus sublimis abit per nubila pennis
Irridens situl, & nihil mea tristitia pendens
Vulnera; nec durâ tristes notat aure querelas.

Illum abscedentem visu procul insequor ardens
Donec utroque mihi placidum defecit ocello
Lumen, ubi varios stupefactus cerno colores
Astrorum, quæ confuso data cernere visu
Cœrulea, & rubicunda, nigra ac viridantia, flava.
Denique quæque duas species objecta figuræ
Monstrabat, quia turbatum caput omnia sensit
Perperam: At ah! quanto jacuisse tempore tali
Conditione miser, donec fortasse Cupido
Adveniens tanto ferret solatia morbo.
Non sic Idaliis quatunt *Corybantes* in antris
Æra, nec ignitas tanto trux *Mulciber* unquam
Verberat incudes strepitu, Non Æolus omnes
Si latebris ventorum acies dimittat opacis
Murmuret, haud sic terribili commota tridente
Neptunus jactans super ardua fidera, Ponti
Fundamenta fremat; quantum in regione fragorem
Concitat. aërea. Ah! quoniam Puer ille malignus
Iverit ignoro, vel quas *Amor* incolat oras.
Sic ubi tristitia necor, & languoribus atris
Obrutus heu! jaceo, cuncto medicamine cassus
Exhalandam animam, sprevi: miserable Numen
Nunc abiisse querens, gemitu mihi pectus amaro
Disrumpens, iterum me lamentabilis ira

*Insanire jubet, tandem quibus inscius utar
Consiliis sine spe meditor suspendia demens.*

O quam grande malum, quam sors mihi dura videtur
Taliter infidiis *Pueri succumbere cæci* !
Ut quandam infelix *Dido moritura dolore*,
Funestum lachrymans Veneris damnavit alumnum,
Ascanii sub veste, sibi crudele venenum
Fundentem in gremiu[m] sceleratum taliter arcum,
Crudele que Deum, diris ter mille dicavi.
Immitis quoq[ue]am sic me spoliaverat armis ;
Deseruitque adeo miserando vulnere laelum.

Tum *Desiderium, juxtaque Audacia, rursus*
Cœperunt prius ignoti mihi temper amici,
Pectus & internas animi succendere vires
Ignibus insolitis, nec enim mihi sanguinis usquam
Gutta superstes erat, nisi quem lethalis adurens
Livor in attractis concoxit frigore venis.
Obsedere animum curæ, sua robora vires
Deficiente pedum obsequio fugere, medullas
Et dolor, & pavidus mœror consumperat imas;
Sæpæ licet gemitu & lachrymis restinguere flamمام
Conarer, penitus mihi pectus & ossa priusquam
Destrueret, tamen heu ! quanto mihi largior unda
Suppetit, intenso tanto magis igne peruror
Contendo studio ingenti confringere metas,
Rumpere vincula necis : sed pallida mortis in ore
Effigies, animi satis indicat ipsa dolorem.
Caumate squallentes artus, lassique veterno,
Pulverulenta cutis, putri velut eruta busto
Ossa jacent, rigidis sibi vix hærentia nervis,
Quin velut oppositis liquefit cerea moles
Ignibus, adverti sensim cor triste labores
Abnuere, atque omnem paulatim cedere vitam.
Rumpitur usque adeo morbi cruciatibus ægra
Nervorum compago, adeo jam sensus in omni
Corpo protritus languet, quod servidus intus
Bellum livor agens intentet funera membris.
Interdum vis corde manens, contendit atroces
Flamarum vitare minas, dum tentat inani
Robore libertate frui, tam sœpe cupita.

Ast 8
Sollic
Durit
Carco
Quali
Inter
Torti
Fauci
Pensi
Impli
Vi, I
Scilic
Multi
Occup
Accer
Nauta
Et sec
Nec v
Nulla
Dum
Pregn
Ferve
Viscer
Hic eg
Japeti
Armig
Tormi
Attam
Paulati
Ante fo
Accele
Ni fort
Advol
Contac
Excitat
Huc ill
Rupe su
Cujus i
Descend
Irritant

Ast & talis erat nihili mea cura, labores
Solliciti magis intendunt tormenta, perurgent
Durius & lacerum constringunt pectus acerbo
Carcere, perpetuo sensus languore peremptum.
Qualis inescatum tenui sub arundine pisces
Interemit fallax hami labor; Ille vagatur
Tortilis hinc atque hinc caudæ gyramine, ferrum
Faucibus attractum conans dimittere, filum
Penile sub refluis luctantem fortius undis
Implicitat, inque necem propriâ se nescius urget
Vi, laqueum magis astringens, cui branchiæ inhærent,
Scilicet haud aliter mea vis funesta laborem
Multiplicans, donec curis intenta nefandis
Occupat ingerium, proprio sibi robore lethum
Accersens. Miser elato ceu carbasa Ponto
Nauta movens, ubi vicinas incautus arenas
Et scopulos nihil advertit savamque Charybdim.
Nec vastas syrtes, scyllæ gurgitis iras.
Nulla queunt animum solari gaudia mœustum:
Dum dolor accumulat curas, curæque dolorem
Pregnantes iterum renovant, dum torridus algor,
Ferventesque simi flammæ discripta fatigant
Viscera, dum requies poenæ fit nulla renata.
Hic ego (perpetuo veluti pulmone Prometheus
Japetides sub rupe jacens religatus, alemandam
Armigeram tolerat volucrem Jovis) effera passus
Tormina detineor, morsque unguibus imminet atris.
Attamen exangues animâ lapsante, resurgens
Paulatim erexi gressus vicina Charontis
Ante fores stygias conto remisque carina
Accelerat, jam jamqué manum mihi porrigit atram.
Ni fortuna foret, qua fors Caducifer Hermes
Advolat & gracili solvit; quo vimine manes,
Contactum levat, & tremulos sine lumine sensus
Excitat, hinc titubans, oculos caligine densa
Huc illuc volvendo feror, Duce nescio quali,
Rupe sub æcrea, vicinum lassus ad amnem,
Cujus in Oceanum sinuosa volumina tractim
Descendunt, molles crepitanti murmure somnos,
Irritante, leves irrorant graminis herbas,

Usque

Usque superciliū clivi nebula petrosū
 Astra petit, nulli loca quondam perva, duris
 Cautibus, assiduam præruptā mole ruinam
 Intentans, hic persuadet residere *Voluptas*.
 Spes ubi nata vigens, ac *Desperatio* tristis
 Cernuntur. *Cerasus* crescebat frondea saxi
 Vertice nubifero: vicina in valle videre est
Pruna suos nimio rumpentia pondere *spinos*
 Mollia viminibus *cerasorum* pignora, densis
 Subjectis minitantur aquis, ruitura trementes
 Fasciculos miscere, rubet sub gurgite claro
 Umbra velut rutilo ardentes præ sole pyropi.
 Sèpius hos ego conspiciens in littore fructus,
 Sèpius intuitus medio ceu fornice coeli,
 Arboris eximiae maturum pondus, avaro
 Lumine, difficilis super Acroceruna gressus,
 Arbor & exiguo tenues in stipite ramos
 Celsa gerens, radix silici vix nuda cohæret.
 Tunc animum subiit Phœbum *Peneia Daphne*
 Qualiter aspernata fugam dedit, illa per acres
 Dumorum stimulos cursu festina petebat
 Auxilium in latebris, sequitur *DEUS* ocyor Euro,
 Haud aliter *Cerasus* præruptæ in vertice Petre
 Ludit in accesso sitientis germe curas.
 Ars mihi nulla valet, nulla dant gaudia vires,
 Non mihi suppetias astuta inventio, nullas
 Callida continua repetita scientia librī
 Suggerit: interea mons arduus æthera tangens
 Horribili terrore caput spectantis in altum
 Concutit, & gradibus fastigia summa petenti
 Si natura locam daret, (invida quippe negavit
 Per glabras penetrare pedum molimine cautes)
 Permetuas tamen instabilis tentare cacumen
 Stipitis, & teneris vitam committere ramis.
 Scilicet austra viget celsis contermina stellis
 Luxurians præ sole, graves vix prodiga fructus
 Ferre valens radix, tremit ægro pondere lignum.
 Speque metuque tamen dubius moror, arboris almæ
 Sèpius intuitu pellectus, nitor in altum,
 Nunc siste, raptam variant discrimina mentem.

En Me
 Quies
 Attent
 Ultra
 Conari
 Scande
 Verbo
 Audit
 Me ser
 Auden
 Perge
 Nil tib
 Ingenu
 Degen
 Non ex
 Mascul
 Mente
 Vivus
 Quis v
 Qui vi
 Distule
 Summa
 Præter
 Laudis
 Audace
 Gloria
 Ingeniu
 Pigritia
 Deniqu
 Dedece
 Justitiæ
 Improb
 Est opu
 Nam lic
 Occubu
 Non tan
 Vivus i
 Carmi
 Fama t
 Hæc pr

Cerasum & Sylvestre Prunum.

15

En *Metus* importunaus adest, comitante *Periclo*,
Quicis sociata gravis me *Desperatio* moestum
Attentare vetant, animo aut praesumere quicquam,
Ultra quam valeant humeri, majora lacertis
Conari. Simul accurrens *Audacia*, suadet
Scandere, maturare viam, non credere ventis
Verborum, atque infert; Egomet per malta notavi
Auditum, & solers sapientum dogmata legi.
Me senior juvenem docet *Experiencia*, Quantum
Audentes Fortuna juvet, timidosque repellat.
Perge ait; haud *Metui* credens, contemne *Periculum*.
Nil tibi crudelis sit *Desperatio*. tales
Ingenua virtute virum obliviscere nugas.
Degeneres animos duri discrimina belli
Non experta movent, non vulnera Martius Heros,
Mascula vis non permetuit, sed crimen inultâ
Mente fugam tolerare, cedit non cæsus, & urnam
Vivus init, quisquis Medicum non morbidus optat.
Quis valet illustres quondam barrare triumphos,
Qui virtute sibi laudemque decusque parare
Distulerit, nec magna sapit? Sublimius ibit
Summa petens animi generoso robore vîctor.
Præterea quæna non virtus extollit amicum
Laudis? & egregie quondam sua fama coronat
Audaces tentare animos: durissima dextræ
Gloria victricis mens est constantior, audax
Ingenium sed quid vita est, si forte veterno
Pigritiâque, sequi spernas laudabile nomen?
Denique quid *Metus* inducit, nisi turpe per ævum
Dedecus, infamemque necem, virtutis, honoris,
Justitiae, & reliquas vitæ melioris obumbrat
Improbitate sua dotes, quin, iacipe, facto
Est opus; æternam virtutem amplectere famam.
Nam licet haudquaquam fructu potiare, juvabit
Occubuisse virum validè. Quid? vita recedit,
Non tamen interitum patitur tua gloria: semper
Vivus in ore virûm volitans, celebrabere vatum
Carmenibus, nunquam cessabit nuncia laudis
Fama tuæ, seclis transmittere gesta futuris:
Hæc præclara sacro scribentur carmina saxo.

Hie

Hic situs est, sua quem virtus mortalibus oris
 Extulit, ut melior Dominum fortuna coronet.
Fama dedit vitum decori, decus aethera fame.
 Aggredere, o magnam facies rem. Dicta Periculum
 Vituperans, ait, Heus paulatim, lentiūs, æquis
 Nitari gradibus: nimiū dare vela secundis
 Turgida ventorum pennis, subvertere prorsus,
 Aut vi per scopulos, lacerandum est ferre cariūam.
 Rectas arbitrio vivens, discrimina, nostro
 Vitabis, si quæ fuerint peragenda, priusquam
 Incipias, consulta petes; meditare futuros
 Maturo casus rerum bis, terque quaterque
 Consilio, limam teneat *Discretio*, facti
 Neu te poeniteat serò, temerarius esse
 Despiciens, rem pérpendas. *Audacia* quamvis
 Scandere te jubeat, lapso non crura valebit
 Aut ruptam tibi cervicem sanare, dolebis
 Infelix alios nisi procurabas amicos.
Spes te decipiet, deceptum *Audacia* perdet.
 Nota tibi satis ante putem doctrina quid isthæc
 Contulerit, penitus damnabunt te quoque votis!
 Scilicet id satagunt oratores, nisi fallor,
 Stigmata præteritæ generoso in pectore laudis
 Sculpta tenes, Puer ambustus se cautior, igni
 Subtrahit atque equidem credo, tibi sanguine pectus
 Sudat adhuc, sic sic *Audacia* præstat amicam
 Se tibi. Prætereà, raro *Spes* certa, quis æquæ
 Mentis homo non judicio discernat honesto:
 Num studiis Intellectus, *Audacia* præcepis
 In scelus omne ruens, temeraria fervida, præsit?
 Tarda fides adhibenda; aures hortatibus implet,
 Ridebit tua damna hilaris, lapsumque relinquet.
Consilium verò pulchrum quasi suadeat, omnes
 Vendere opes partas, alienâ & vivere quadrâ.
 Quin potius præceptorum mandata facesse,
 Commoda qui doceant præsentis quærere lucri,
 Et mala venturi vitare pericula damni.
 Sæpe oculos animosque tegit temerarius error
 Ignavis, dum non curant quid sera reportet
 Vespera, vel quanti comitentur gaudia luctus.
 Regula justitiæ est, tibi quam sapientia multum

Comm
 Omnia
 Temp
 Post m
 Nunqu
 Nullus
 Nullan
 Qui pr
 Quo te
 Atropos
 Omine
 Licia,
 Gaudia
 Quam i
 Omne i
 Proxim
 Tardius
 Me mer
 Castra v
 Frigidu
 Fertur
 Inconsta
 Mens in
 Et mod
 Et cupis
 Carmin
 Egregiu
 Saxa cap
 Cuncta i
 Colchica
 Fama tib
 Pruna lic
 Quantum
 Quantus
 Percipier
 Ferventer
 Incautum
 Perfice,
 Fusa palu
 Nonne fo

Cerasum & Sylvestre Prunum.

17

Commendat: quandoque tuo conduceat honori.
Omnia maturo peragras cum tempore, lapsum
Tempus enim revocare nequis. Dolor instat & ira,
Post male neglectos pretiosi temporis usus.
Nunquid adhac supereft post funera fortibus ausis
Nullus honor nisi te vanâ pro laude trucides?
Nullané laus, manes alia manet arte sepultos
Qui proprio scelerare manus in sanguine nolint?
Quo tenet arbitrio funestum lurida cultrum
Atropos, aut quonam *Lachesis* tua stamina nevit
Omine? adhuc nefcis Propria cur sponte resolvas
Licia, quæ glomerat primū crescentia Clotho?
Gaudia ne abjicies vitæ priùs omnia retro,
Quam *DEUS* arbitrio tollat data fœdera nostro.
Omne nimis cadit in vitium. Nimis alta ruinæ
Proxima sunt; Nimium fundo vicina, resurgunt
Tardius; Audaces nimium, (legisse frequenter
Me memini) sine laude cadunt; Stupidiq[ue] priusquam
Castra vident inimica, fugam meditantur. At urens
Frigidus & nimium, stomacho, cibus esse nocivus
Fertur apud Medicos. Per plurima signa notavi
Inconstantí hominem cerêbro te. mille reversat
Mens incerta modos, nec adhuc exacta voluntas;
Et modo desperas, modo vis tentare pigetquæ,
Et cupis, & non vis, cœli vaga laudibus æquæt
Carmenibus te fama, canant te mille Poëtæ.
Egregium decus, allidas tamen ipse beatum ad
Saxa caput, vel comminus vir Nobilis ossa
Cuncta priùs, te Thessalicis *Medea* venenis
Colchica si poterit redivivum proferat: Et quid
Fama tibi, postquam miserabile transfigis ævum?
Pruna licet spernas, humili crescentia spino,
Quantumvis attrita putes ingrata palato,
Quantus in hoc lateat fructu favor, inde medelam
Percipiens mihi testis eris, satis apta superque
Ferventem experiere sitim restinguere, quâ te
Incautum vexat malè circumspecta *juventus*.
Perfice, rumpe moras, juveniles define flamas.
Fusa palus luteis premit orta incendia lymphis.
Nonne foret satius *pruno* dum tempus, amaro

C

Te

Te patitur, juu jam nullo impediente periclo,
 Mortiferam sedare sitim ? quam scandere celsos
 Per scopulos, incerta sequi ? *cerasoque reperto,*
 Quid nisi propulsare sitim conabere ? vanis
 Aëra verberibus quatiens, lateremque lavabis.
 Summa petens, iterum volitabis ad ultima pennis
Sidera ? laudis amans ignita Cupidinis arma
 Aptæ humeris invictæ heros, fer pectus in altum.
 Hoc pacto tibi surget honos, hac laude potitus,
 Clara per ignotas fundes miracula nubes,
 Cordaque vulnificis figens his læsa sagittis,
 Spoate tibi coges, *cerasum dimittere ramos.*
 O miser inque dies ultra miser, omnia demens
Spes tibi persuadet, tibi luditur, effluis. I nunc,
 Sed vereor ne forte cadas. p'us namque meretur
 Laudis honorifico Miles post victa duello
 Unius arma viri, quam septem in prælia ducens,
 Turpiter infamem fundens cum sanguine vitam.
 Virtutis quia finis opus, non cœpta coronant.
 Nec nitidis infusa vitris fragrantia Bacchi
 Munera deteriora putem, quām divitis auri
Cymbia, cum rabido guttur fitis attrahit æstu.
 Pro certis quærenda sequens Mercator egenus
 Efficiere, unum donec plurale tenebis
 Ne contemne. etenim priùs experiere doloris
 Tempore quid neglecta potest occasio. *Spes te*
 Mobilis advertens nimium sibi fidere, tandem
 Protrahet in laqueum, ambiguis quia casibus hæret.
 Dixerat : & nimias *A'udacia protinus iras*
 Exacuens, tetrico tales dat corde loquelas.
 Ignavis pro laude pavor, victoria vinci est.
 Speluncas, non castra petant, turpissima malunt
 Patrare, atque pati, quām pro virtute laborem
 Exantlare levem, famamque decusque sequentes
 Oderunt, fugiunt curas, fugiuntque labores ;
 Hos ego ceu viles contemnendosque repellō.
 Quis nisi tristitiam priùs experiatur, honesta
 Gaudia mente petat ? virtus tenet ardua, molli
 Gloria non jacet in lesto, torpore gravatos
 Martia laus humeros nunquam premit, aucta trophæis
 Ingenuis. Non promeruit contemptor amari

Dulcia

Dulci
 Ante
 Inqui
 Altera
 Exten
 Quis n
 Quā p
 Qno p
 Mellito
 Scande
 Nulla
 Non ta
 Morbu
 Fellea
 Efficie
 Non re
 Cur tre
 Conter
 Sollicit
 Non ti
 Vita ti
 Curari
 Scinder
 Pocula
 Legimi
 Craftin
 Curari
 Omnia
 Fronte
 Dura si
 Tacta p
 Elicit
 Jam tib
 Carpe
 Scande
 Princip
 Improb
 Plerum
 Succus
 Nemo c

Cerasum & Sylvestre Prunum.

19

Dulcia, projectis ante hostem turpiter armis,
Ante tubas dans terga fugæ, latebrisque salutem,
Inquirens, non castra petat. Medicina timorem
Altera nulla juvat; citius quam protinus ense
Extentâ truncare caput cervice revulsum.
Quis modus est lapsas revocare in pristina vires?
Quâ potes arte gravem medicari caspidis ictum?
Quo petis ingenio auxilium? licet ore sophistæ
Mellito tibi dulce canant, latet anguis in herba.
Scande petas *cerasum*, sine quo medicina salutem
Nulla tibi, fructusque dabit tentata potestas.
Non tali auxilio, nec consultoribus istis
Morbus eget, *Cerasum* cupis, haud te *pruna* juvabunt,
Fellea si centena vores; te denique sanum
Efficient, quæ sola petis gustata, laborem
Non renuas, erit hic, tua consolatio fructus.
Cur trepidas animo anicipiti, cur tempus inane
Conteris? hæc dum nostra tenet contentio curis
Sollicitum; quid facto opus est, age eonsulc? parvo
Non tibi res constat, patet isti janua letho, &
Vita tibi datur; hanc unam quærenda per horam.
Curari infirmus cupiens, cur mordeat ægra
Scindentis Medici dextram loca, spernat amara
Pocula, cur fugiat portantem pharmaca? sæpe
Legimus, expertique itidem dixere Chyurgi,
Crasina sera nimis vita est, hodie minus aptus,
Curari cras forte nequit, cape tempore tempus:
Omnia tempus habent: celeri pede labitur hora.
Fronte capillata est, sed post, occasio calva.
Dura filex gelido scintillam promere ferro,
Tausta potest; Et cur, si non quia crebior ictus
Elicit? & cuneus cuneo propellitur, ultra
Jam tibi nulla moræ ratio datur, abjice curas,
Carpe viam, *cerasum* pete, non locus iste timoris,
Scande audax, meliorque animis Fortuna favebit;
Principium omne molestat opus; labor omnia vincit
Improbis; utilior portat flos semen amarum
Plerumque; & placidum tenet in radice soporem;
Succus amarus opem lassis fert; absque labore
Nemo coronatur, tenui veniente procella

Illicò non paveas, fructuque ac laude potitus
 Lætitia superante metum, damnabere votis,
 Non magis afflictum, capient te oblia luctus.
 Præteriti, superat longè victoria curas.
 Perge, agè, jam contemne hilari virtute loquaces
 Quos *Metus* adduxit comites, *Spes* fida sefundos
 Eventus tibi promittit. *Spes* fida præbit.
 Talibus anticipitem dictis *Audacia* mentem
 Compulerat, jam pœnè sibi parere. *Periculum*
 Rursus ait. Ne quid nimis, ardua temperat æquus
 Consilii modus, & ratio. priùs omne probato,
 Quod melius sectare, potes temeraria mentis
 Vota sequi, potes & monitis prudentibus *aurem*
 Eventu dare fœlici magis, acta probabit
 Exitus, I *Videsis*; proprio nitare cerebro.
 Non sine consilio dictum est memorabile vatis
 Qui sequitur proprio ducente pericula sensu
 Præcipitem petit interitum, meritoque peribit;
 Atque ego, *Spes* commota refert, hæc digna relatu
 Inter honoratos didici tria verba Magistros
Fortunam reverenter habe; non Nauta futurus
 Tressis erit qui permetuit maris omne periculum.
 Damnaque, pro quantos male Desperatio perdit
 Qui penitus nihil experti terrâve, marive
 Adversi fuerant. poteris meginisile vicissim
 Quot manus ista neci rapuit, quot sœpe ruentis
 Consiliis, ope, conductu, solamine, cura,
 In bivio hærentes vita mortisque levavi.
 Quos tua fraus infanda tulit; dum morte gravatos
 In media tenuit trux *Desperatio*, possem
 Exemplis prope centenis tua dira probare
 Scommata & insanas memorare ex tempore fraudes.
 Unum igitur volo persuasum: sibi consulat æger,
 Consilio si non lubeat procedere nostro.
Prunaque, non *cerasum* carpat, manibusque gerendum
 Omne onus hoc nostris non tradet, spemque medelæ ut
 Omnia pessum abeant, satagam, quæcunque geretis.
 Quandoquidem facili tales ratione Sophistæ
 Consiliis suadere inopi mentisque, salutem
 Negligere interea poterunt, inodcumque laborem
 Exautiare vetant, spemque omnem demere curant.

Tali-

Talib
 Temp
 Non t
 Hisce
 Consil
 Prodit
 Innotu
 Quâm
 Justiti
 Flagit
 Se sim
 Discr
 Hortat
 Fistul
 Spargi
 Mel te
 Conte
 Faller
 Major
 Brach
 Dira
 Sæviti
 Omnis
 Impro
 Te sp
 Conte
 Hoc ja
 Digna
 Quin a
 Si rec
 Audir
 Humid
 Quare
 Desfer
 Vitaq
 Actu
 Tædia
 Aggre
 In po
 Nulla

Talibus insidiis, multis nocuere priusquam
Tempus & ansa forent, virtutem querere nostram;
Non tamen audebunt nobis prætentibus usquam
Hincere, nec ficto quisquam sensatus obedit
Consilio, quia jam tandem deliria nostris
Prodita sunt studiis, hæc conjuratio tandem
Innotuit me teste, utinam tu denique scires
Quam versuta tibi sub simplicitatis, amoris,
Justitiaeque colore, sophismata fraudibus, ira,
Flagitiis repleta canunt. Vulpesque bidentem
Se simulat, nec tam sævus fuit ipse *Lycæon*.
Discrimen vitare jubent, prudenter agendum
Hortantur, multosque dies, ac tempora spondent.
Fistula dulce canit tenui sed vimine gluten
Spargitur; in laqueum, volucrem trahit esca; venenum
Mel tegit; Usque adeo pretiosi temporis usum
Contemnes? nullumne habeat tua pondus honestas?
Falleris: heu! fortuna rotis te vestat inquis.
Majores præsume animos, accinge labori
Brachia, sit contenta tuis *Audacia* curis.
Dira Melancholia tibi si dominabitur unquam
Sævities, heu quid misero restabit, inanis
Omnis erit labor, infelix quo denique vertes
Improvisus iter. Spes implicabilis ultra
Te spernet, latitare nefas, fuga nulla salutem
Conferet, heu miserum hæc epitymbia marmor habebunt:
Hoc jacer infami tumulo, contemptus Agaz
Digna rulit: quia fortunæ contempnit amorem.
Quin agè nunc meditare animo prudenter in urna
Si recubans, fors rumores post funera tales
Audires, pudor exangues dissolveret artus
Humidus ac rotu manaret corpore sudor.
Quare agè, si qua tui superest jam cura, Icelestos
Desere, te penitus meditantur perdere, fama,
Vitaque Consulibus tibi confundetur ab istis.
Acutum jam nulla, moræ tibi causa, facessat
Tædia, difficiles excludens pectora curas.
Aggregere, ô magnos, patet hæc tibi limen, honores,
In portu stat salva ratis, discriminata famæ
Nulla time, sit vita meis tutissima palmis.

Aut nos, aut alios opus est secteris, utrinque
 Ludere non licet, arbitrio nec vivimus uno.
 Degeneres tandem usque asinos, vi pellimus istos.
 Tum primum advertens sperni sua vota *Periculum* :
 Jurgia sœva jacit : multisque urgere querelis
 Pergit. Et ista mihi dabitur repetenda laborum
 Gratia ? prò Divum sanctissima numina ! prò te
 Diis juranda palus. præstat tamen ista tacere.
 Consilium, haud præcepta dedi, convitia nobis
 Hæc dici potuisse pudet, nec posse refelli.
 Jam jam nulla moror *Juvenis*, tua toedia, doctos
 Consule, nec magis his verbis puerilibus aurem
 Da precor, haud suasu faeili tam grandia rerum
 Pondera pertransire sinas. Nos deinde pavoris
 Stultiæque nihil pudet incusare ! loquaces
 Imponunt infanda nigris opprobria labris.
 Quia agebis, tamen obsequium si forte recusas
 Acceptare, aut te pigeat monitoribus uti,
 Quos ego consuluisse velim, mea iussa repellens,
 I, tua te fortuna trahat quoquinque Magistros
 Quære tibi, quibus idem animus ; Zephyrisque secundis
 Carbala pande. Duces tibi sunt Sapientiae inanæ.
 Jamque vale, quibus inservis te lucra docebunt.
 Donec abire parat, clauso sermone, *Periculum*,
 Pulsaque dum latebras sibi desperatio quærit :
 Adveniens veneranda gradu *Experientia* lento,
 Et *Ratio*, & pariter *Sapientia*, doctaque rerum
Cognitio, quibus occurrit turbata *Voluntas*,
 Acribus irarum stimulis quærentibus illis
 Quid ferret, causâque novas quæ surgere lites :
 Carpimus en *cerasum* dixit, sublimia rupis
 Culmina, Diis placeat, superamus, fellea nunquam
Pruna equidem, si morte premar, gustavero prorsus
 Sic volo, sic facio, scandam, *cerasum*que vel ipsis
 Invitis etiam *Superis*, mora nulla, tenebo.
 Cui placido senior vultu *Experientia* : fatur :
 Tantanè te faciat proprii fiducia sensus
 Audacem soror, hem ! subito conscendere fructum
 Quæ furia data vis, manibus comprehendere : Divis
 Invitis licet, aggredieris ? magis ista peritos

Cura
 Docta
 Ingeni
 Te gra
 Duxqu
 Quau
 Omnid
 Accipe
 Uuum
 Quos a
 Jure sc
 Crude
 Tres f
 Conan
 Nec c
 Præco
 Cornic
 Vexab
 Disper
 Et Me
 Impor
 In cut
 Saxum
 Munit
 Ni cer
 O pud
 Sun
 Hume
 Piscat
 Ecce l
 Fructi
 Toedia
 Tunc
 Rustic
 Monti
 Muner
 Siccin
 Et cer
 Infoeli
 Audiit

Cerasum & Sylvestre Prunum.

23

5

Cura decet, labor iste alios poscitque Magistros.
 Docta satis fateor, potes & robusta videri,
 Ingenio pollere bono; Sed moribus alter
 Te gravior querendus erit, maturior annis
 Duxque, comesque viae, quia fors prudentior alter
 Quam vestrum poterit falli cautissimus, istud
 Omnibus est vitium sibi confidentibus, oro
 Accipe consilio socios, nec sola praeto.
 Uuum age, dic qui tres fuerant modò (querere si fas)
 Quos adeo abjectos, penitus sermone negato
 Jure sodalitii simul interdicitis? Ardens
 Crudeli exempli rabie sic tacta Vtuntas:
 Tres fuerant Oratores, lethale venenum
 Conantes persuadere mihi, decerpere prunum,
 Nec cerasum sperare n eum, putrescere malunt
 Praecocibus matura nimis sua pondera ramis.
 Cornicabantur, vanis garritibus aures
 Vexabant mihi, dimidiā, & prope longius, horā.
 Dispereant, omnes habeat crux una, Periculum,
 Et Metus, hi duo sunt, mala Desperatio, mater
 Importuna magis, quam par mihi turba, nec audent,
 In cute tres nequam novi, descendere mecum
 Saxum istud. Duce me quamvis satis undique tuti
 Munitique satis fierent. Sed protinus ipsam,
 Ni cerasum obtineam, decrevi invadere mortem.
 O pudor! interea dum isti ad spineta latebunt.

Sunt veluti nocturna, pedes post retia felis
 Humectare cavens, velut hæc promptissima captos
 Piscatrix vel prima cibos manducat; & istos
 Ecce labor cerasi tetret, si forte cupitis
 Fructibus interea vesici, post fracta videbunt
 Tedia nos, cupient dubio procul, absque rubore
 Tunc avidos captare bolos, per Numinia juro
 Rustica, Sylvanumque Patrem, Faunosque, Deosque
 Monticolas quibus est cordi mea cura, recepto
 Munere, non tales gustabunt, fercula pigri.
 Siccine me ludent, nullos tolerando labores?
 Et cerasis pariter mecum vescentur? habebit
 Infelix mea terga prius Rhadamanthus. Ut isthæc
 Audiit, arridens, ait Experiencia: Quò te

Fervor

Fervor agit, quò te tanti sine lege furores
 Impellunt soror? heus quibus hæc minitere *Voluntas*;
 O nescis : mites, rogo te magis indue mores.
 Quorsum hic tabificus livor ? qui computat ante
 Hospitium arbitrium, numerat quandoque secundò.
 Vivit aper, nec enim sylvas Venator adivit,
 Et vendis tamen ecce cutim ; priùs inspice captam
 Qua teneas ratione seram. Piscator ineptus
 Dicitur, in fluvio qui quærerit arundine pernas.
 Coram oculis pennatorum tua retia tendis,
 Quò properas, cerasumne priùs gustare licebit
 Quam carpas : tua lingua fidem tibi derogat omnem.

Cognitio, hæc ubi percepit revocare *Periculum*
 Præcipiens ; quid contra (inquit) conquesta *Voluntas*,
 In medium proferre queat, sua jura *Periculum*
 Respondendo ferat. quoniam hæc tam garrula cristas
 Erigit, interea non omnibus omnia fas est
 Credere, at alterutram limet *Sapientia* partem.

Jamdudum & gravibus multorum sàpe querelis
 Compulsi, usanimes pariter, responsa *Periclo*
 Ultima tradidimus ; dixitque *Audacia*, certò
 Túque scias manet exilio damnata perenni
 Conclusum est, anus hæc nunquam admittetur. & ipsa ex
 Ordine cuncta tibi potero narrare, priusquam
 Hanc revoces, quæcumque tibi suadere valebit.

Spes quoque tristis ait : Túne hanc revocabis ineptam ?
 Stringere non valet os, anus improba, garrula, mendax,
 Temporis atque loci quærens dispendia, nobis
 Ingerere, argutisque aures offendere technis.

His altercantum *Ratio* commota loquelis
 Insistit, quo jure volens audire *Periculum*
 Exulet, in mediumque jubet sua cuncta vocari
 Crimina, inauditum nolens damnare, vocatis
 Testibus, ut referat, quicquid volet ordine Juris
 Liberius dedit arbitrium sententia nusquam est
 Contemnda adeo quam non audire licet.
 Dixit & obtenta gaudens fautrice *Periculum*
 Consequitur ceu *Spes* unaque *Audacia*, solæ
 Curandam pro lege suâ sumpserit *Juventam*.
 Qualiter, ut peteret suprema cacumina saxi,

Urgebant,

Urgeba
 Ignaru
 Präser
 Sciliee
 Quæ le
 Sustent
 Proces
 Pollici
 Glorio
 Et non
 Nil sin
 Judiciu
 Ardet
 Menti
 Objicie
 Verace
 Optima
 Tunè p
 Et cera
 Confen
 Adver
 Me puc
 Impati
 Vidisse
 Rixentu
 Audet,
 Jam ja
 Nugam
 Io quo
 Cui
 Maturo
 Apposit
 Nos do
 Tracte
 Argutu
 Prima e
 Jura, t
 Copia,
 Qui nu
 Grande

Urgebant, sed nulla viæ discrimina prorsus
Ignarum docuere priùs. quā fraude parabat
Præsertim ante alios dominari arguta *Voluntas*.
Scilicet hæc potuit, voluitque ac debuit, una
Quæ lex cunque aliter nollet velletve, jacentis
Sustentare caput. Tales ego prorsus iniquos
Processus detestor ait : nec credere quivi
Pollicitis : monuique leves compescere ventos
Gloriolæ ; accessus prius, & pensare recessus,
Et non præcipiti, petere inconsulta cerebro.
Nil sine consilio facere, & super omnia vestrum
Judictum, auxilium, doctrinam, orâcla probare.
Ardet & arma petens *Audacia* protinus inquit,
Mentiris crudelis anus ; sed partiùs isthæc
Objicienda velim discas, tua eanâ senectus
Veracem magis esse jubet, sententia pro te est
Optima & mendacem memorem decet esse secundò J
Tunè priùs *Petram* nos scandere posse negabas,
Et *cerasum* frustra quæri ? nec denique nobis
Consentire volens ; graviter vexando ferebas
Adversum insultas multo sermone querelas.
Me pudet, ac doleo tantum fecisse, *Voluntas*
Impatiens ait : atque utinam tua vulnera nunquam
Vidissim, satiùs nescirem hæc jurgia, tales
Rixentur vetulæ ad ravim, consondere nemo
Audet, eamus, ego, has nequeo tolerare loquelas.
Jam jam nulla potest vadentem eura morari.
Nugamur duntaxat, opus succedere nescit
In quo, cuique datur vetulæ sine Judice votum.

Cui blandis responsa dedit Sapientia verbis :
Maturo incedens gressu Venerabilis ; Herclè
Appositè, rem tangis acu, non iste gravabit
Nos dolor, absque tuis licet illa negotia curis
Tractemus ; præclara placet sententia nobis,
Argutum satis ingenium, improvisa loquentis.
Prima quidem fareor, cupis usque in rebus agendis
Jura, tamen mirum dictu, datur ultima fandi
Copia, te Fortuna solet, & fallere multos,
Qui nunquam in dubium ferri sua vota pufarent.
Grande caput ! fluido cribrum suppone cerebro.

Tum furibunda fremens, superos, stygiosque *Voluntas*
 Invocat, horrendum jurans, blasphema, ferebat
 In senio superesse nihil memorabile, præter
 Iram, odium, rixas, altercantumque querelas,
 Jurgia, & invidiæ motus, turpesque furores.
 Præterea hic ego, in æternum, per flumina juro
 Frigida sub terras stygio labentia luco:
 Non loquar & coram his cunctis tibi victa probabor
 Testibus, & nullos iterum visura iodatales,
 Si tibi consensum dederint; vel iudice tali,
 Conclusum hoc opus efficient: Quid? stulta senecte
 Ponderibus nimiaæ nihil *Experientia* restet
 Judicat. In reliquis adeo mens torpet ut omne
 Judicium & ratio jaceant. *Audacia* prorsus
 Spernitur, & penitus quidquam tentare nec audent
 Nec possunt, quoniam sic stultis corda *Periculum*
 Terruit, heu stupidos magis insanire coëgit.
 Maturate fugam timidi, latebrisque salutem
 Servate, ò stolidi, non ulla audacia vobis.
 Tres sumus insignes, juvenemnè hunc possumus unum
 Ducere? proh iuperi tantum prohibete pudorem;
 Sat prudenter ego centenis sola viarum
 Duxque comesqne fui, nullius & indiga voti,
 Consiliis non usa novis, aliena perodi
 Ingenia. Hem! *Ductrix!* inquit *Sapientia*; multos
 Sola regis fateor, sed quis te denique voti
 Compos abit; ductrice tuâ quin fraude nefanda
 Corruerit? puto vel nemo, *Experientia* verax
 Testis adest. Hæc quippe refert; te tristibus unam
 Insidiis curâsse tuis tot sœva *Juvente*.
 Vulnera, nec latet hanc mala mens tua. *Cognita* nobis
 Omnia sunt; cujas dederas huic ipsa volanti
 Cœlorum per iter pennas; tibi crimen id omne
 Imputat, & tu sola sibi es tot causa malorum.
 Verius hoc nihil est: (ait *Experientia*) vidi,
 Cum primùm volitabat; adulabare *Voluntas*
 Tu quoque funestis arcu telisque *Voluntas*
 Armasti tu consilium, tu arcana *Voluntas*
 Jusla dabas, pharetram, pennas, atque arma *Voluntas*:
 Huic infelicitis malefusa Cupidinis ipsa

Tu

Tu ded
 His ni
 Vana
 Non ali
 Indulsi
 Novissi
 Pro pru
 Dura si
 Consum
 Jam di
 Me me
 Certa lo
 Testis e
 Culpar
 Insuper
 Nequit
 Magna
 Princip
 Fraus t
 Euge;
 Me dec
 Jota, u
 Vel mi
 Utaris
 Instruet
 Pocula,
 Tentast
 Nunqui
 Finiera
 Usa re
 Atque
 Syncere
 Sponte
 Novimu
 In stud
 Conduc
 Sponte
 Exulet,
 Omne l
 Has fug

Tu dederas, tu sola manes tot causa malorum :
His ni suassisces jaculis discurrere, nunquam
Vana *Juventutis* vexasset gloria mentem :
Non alis habuisset opus, sævoque labori
Indulxit crudele tuum scelus, improba si te
Novisset ; modo pro *cerasis* lis nulla tenendis,
Pro *prunis* lis nulla foret. Non quippe noceret
Dura sitis, quæ terribili fervore medullas
Consumit, rigidam constringens gutture linguam.
Jam didicit quām vana doces, quam falsa *Voluntas*,
Me me adsum quæ gesta oculis præsentia vidi,
Certa loquor, consueta locis assistere cunctis.
Testis eram, cum te primū spoliata *Juventus*
Culpavit, quia sola suæ stas causa ruinæ.
Insuper interea vidi quodcunque patrabas,
Nequitizæ, fraus nulla latet me, parvaque vidi
Magnaque, secretum nihil est quin conscientia nōrim
Principium, finemque operis ; me, astuta *Voluntas*,
Fraus tua non falleat, tua tristia facta notavi.
Euge ; palam facinus volo divulgare nefandum.
Me decet, & soleo verum narrare, nec unum
Jota, unumve apicem, quovis rogitante vel addo
Vel minuo, quod si tibi quid mendacia prosunt,
Utaris pro more suo, te forte *Voluntas*
Instruet, ecce iterum propinat blanda veneni
Pocula, te cupiens in certam abducere mortem.
Tentasti semel ante, manus vulnusque relictum,
Nunquid adhuc docuit, quām sit scelerata *Voluntas*.
Finierat : Nonitis placide *Sapiencia* gratis
Usa refert, utinam sint hæc tibi dogmata cordi.
Atque egomet tibi polliceor, quia semper amavi
Synceros, si te nostræ committere curæ
Sponte voles, quid factò opus *Experiencia* mecum
Novimus : haud quaquam nostris erat ansa querelæ
In studiis, te consilio, moderamine, cura,
Conducemus, ut hanc spernas, damuesque perosam
Sponte *Voluntatem*, quo sic expulsa perennis
Exulet, & pereat sua *Desperatio* consors.
Omne bonum, vetulæ pervertunt scilicet istæ.
Has fuge, sint quantum libeat tibi cunque loquaces.

Vix ait: & *Ratio* tales veneranda subinfert
 Sermones, homo dormitas? agè, talia prono
 Pedore consilia amplectens, ne tanta recuses
 Comoda. Nam te securum *Experientia* reddet,
 Protinus atque omnes tollet *Sapientia* curas.
 Exemplò graviter frendet contempta *Voluntas*,
 Omnia vituperans, sic tandem accensa profatur:
 Dii perdant capita ista, suis canescere technis
 Me facient. Cur non scelus hoc dum fortibus alis
 Ludebat, cerasis saccos oneraverat omnes,
 Quicis ventrem satiare putrem nunc posset, & istam
 Ceu queritur, sedare fitum. cui talia prudens
 Objectat *Ratio*, licet est culpanda *Juventus*
 In multis, tamen omne scelus tibi convenit istud.
 Omne tuum facinus, *Cerasum* neque viderat ullum.
 Sana fuit, nullo indiguit medicamine, ferro
 Dum fixit cor stulta tuo; nil tale petebat.
 Nam tua, dum potuit volitare, insania mentem
 Obruera, nec permisit *Rationis* habenis
 Frænari, sed nunc manifesto lumine cuncti
 Cernimus infidias, fraudesque advertimus: urens
 Incautam: modo vis vulpina illudere cauda.

Serior adveniens veneranda *Peritia*, tanta
 Tandem ait inter vos componite Jurgia, præstat
 Tarda licet sperare, boni quid fata parabunt.
 Parvæ sœpè moræ dant commoda grandia, tempus
 Elapsum exprobare nefas, hoc omnibus unum
 Sit studium languenti aliquam conferre medelam.
 Temporis elapsi nunquam jastrura querelis
 Restituenda, at præfentes pensate labores.
 Hoc sermone silet. Tum sic *Sapientia* primùm
 Orsa loqui, sine consilio, sine Judice nusquam
 Expectanda salus, *Caurelam* adhibete ministram:
 Proxima tu demum *Experientia* differe: poscunt
 Ingenium tractanda tuum, tacitura quid isthic
 Sola manes: specimen doctrinæ ostende *Juventæ*
 Illa iterum mihi præsentes ediscere causas
 Sorte datum est, ventura forum non tempora nostrum
 Concernunt; tamen adverto plerunque futuros
 Eventus, ubi præteritis præsentia solers
 Confero. Quare agè, ne pereat cum tempore virtus

Mature
 Sanem
 Rursus
 Dicta,
 Talib
 Audio
 Ast ni
 Suntq
 Estque
 Quale
 Sic R
 Non h
 Judici
 Et vi
 Doctr
 Maxim
 Perfect
 Forma
 Memb
 Iu son
 Gram
 Ad cy
 E con
 Nunc
 His o
 Ad f
 Velle
 Cui A
 Tisiph
 Ut fu
 In te
 Optim
 Sensib
 Si te
 Plura
 Inform
 Judici
 Quod
 Plurim
 Quod
 Natur

Maturemus opus; Si qua est medicina jacentem
Sanemus: manibusque hominem faciamus amicis.
Rursus in indomitos excanduit acta furores,
Dicta, & facta gravi carpens sermone, *Voluntas*.
Talibus insimulans dictis. Hem! monstra, quid isthoc
Audio? tune hominem facies? quid cerno? Chimeram!
Ait nihilo caret ex homine; est Caput, ora manusque
Suntque pedes, sentit, vorat, ambulat, aspicit, audit,
Estque homini membris res tota simillima cunctis.
Quale animal, brutumne putas? objecta refellit
Sic *Ratio*; si te sequitur mea iussa perosus.
Non hominem probo, sed pecudem sine mente, carentem
Judicio: ò caput insulsum! vorat, ambulat, audit,
Et videt, & sentit: tunc est homo! digna subulco
Doctrina est, non stulta vides ceu claudicat isthac
Maxima? sed logicam saltem unum disce per annum
Perfectè ut valeas aficionum condere pontem.
Forma, figura, locus, caput, os, pes, lingua vel aures,
Membraque non faciunt hominem: Dialectica prorsus
Iu somnis vix visa tibi est, tua pensa recense
Grammatica Arcadiæ pecuaria ritè doceres
Ad cytharam; niveos anser strepis inter olores.
E contra hæc, quò judicium, quo pristina virtus,
Nunc *Ratio* fugere tuum caput, est homo: cerno
His oculis: poteritnè meus mihi ludere sensus.
Ad furcam; logicis non me magis instrue libris;
Velle *Voluntati Logica* est, & nolle *Mathesis*.
Cui *Ratio*, Ad subitas te protrahat atra sorores
Tisiphone, menè infelix hæc lingua movebit,
Ut furiis dem vota tuis: hoc sàpe notavi
In te præsertim, semper miraris, & effrons
Optima vituperas, non concordantia pravis
Sensibus: ac cœno simulacrum sus lota Minervam.
Si te nemo aliud docuit, modo disce *Voluntas*,
Plura hominem præter sensus (si ritè notares)
Informant, quæ præcipiti tu mente relinquis.
Judicium, ingenium, discursus, nosse quod æquum est,
Quod falsum est, immortalem fore, cætera prorsus
Plurima, sed peregrina tibi, te vacca doceret;
Quod rectum est facit illa, fugitque superflua, nunquam
Naturam gravat excessu, tu prona repellis

Tempus

*Temperiem, in vetitum nitens, quia doctior alter
Te nemo est, meritò gaudebis laude, coronent
Hirsutum caput, agrestis duo cornua vaccæ :
Aut pandus tibi det victor Silenus aures.
Mercedem pro laude *Midas* hanc Maximus olim
Rex Phrygiæ talerat, Phœbo dum Pana canentem
Prætulit, ista tuæ debetur laurea linguae.
Non bene construitur tua lectio. Mobile nomen
Nescis! substantiva, *asinus, sus, vacca, Voluntas.*
Tu pecudum rationis inops, ratione carentum
Dux eris, imperium humanæ mihi mentis, & ordo
Conveniunt, nihil hæc tua subsannatio nobis
Importat; tu quadrupedes & bruta *Voluntas*
Dirige. Linque mihi humanas componere leges.
Sint tua jura tibi; nec te magis ingere nōstro
Officio, sit cuique sui custodia regni.*

Cæca iterum in furias fertur, sine more *Voluntas*,
Jurans per superos, ac tristia tartara: Sic me
Protegat imperium Jovis: haud tibi cedo, vel unguem
Latum, inquit, seu recta velis, seu prava recuses,
Sic volo, sic faciam, succedet causa Triumpho.
Sin minùs, ast obstare tibi solamen habebo.
Vi saltem aggrediar, dominabor sola *Juventæ*.
Si nequeam quod velle placet, per fasque nefasque,
Cœlicolas turbabo fremens, Acheronta movebo.
Carnifizi dabo cervices, nè cedere dicar.
Quantumvis *Ratio* tua sit bona causa, triumphus
Primus erit noster, quamvis dare Numina nolint.
Quid? Num serva tibi fuerit? *Rationis* habebor
Mancipium? priùs Hercle Pater meus ibit ad orcum:
Vulneribus confixa meis moestissima mater
Ante cadet: Stygiis vivens priùs abluat undis.
Papa! etiam juro, donec mihi corpore virtus
Ulla viget, potiùs quam sub *Rationis* habenis
Compescar, laqueum mihi met manus ista parabit.
Sobria sed placide *Ratio* sua verba vicissim
Ponderat; haud dubites, certissima cuncta tenebis,
Quæ tibi cunque animo prædicis, & ipsa sagaci
Si contenta quidem fueris, per me licet. Euge
Sed vereor tua ne tibi sint præfigia damno.
Tu quamvis rapere alta polum nitaris, & omnes

Vi Regina Deos vexare, at frena caballus
Non habet, iste asinus te calcitrando lutosum
Projiciet, cœnoque caput tam nobile pinget.
Tuta licet videare tibi, sedet altior alter
Ænalus, atque equidem spero, si quando probaris
Decretum hoc, non te damnabit Curia votis.
Est vetus usurpata viris lententia doctis;
Respice principio finem, temeraria nunquam
Mens caret insidiis; injuria nulla volenti est.
Quandoquidem tibi res nihil, facilisque videtur
Scandere ad auricomas Phœbi super æra currus
Ire, redire tui capitis moderamine, montes
Condere, perge, metas quicquid seris ipsa, docebit
Eventus, quæ lucra feres; hâc itur ad astra.
Scilicet is superis labor est. Tu sola Juventam
Digna reges, verum si quando medebere morbo
Perfectusque tuus fuerit labor, illicet ipsum
Duc juvenem quocunque voles. Tamen obsecro primùm
Disce hominem, quem forte Ducem velit ipse viarum.
Tum me tota cohors paribus sic fata loquacis
Agreditur sodes Juvenis mœstissime, quæ te
Tam sœvæ necuere manus, quis talia demens
Vulnera per teneros misero confixerat artus.
Cujus opem petis? alter utram, fare, elige partem;
Quale magis tibi consilium placet, utere liber
Judicii, mentisque tuæ dictamine quovis.
Interea tacitus moror, & quæ verba resolvam
Anxios in varios iterumque iterumque ferebar
Curarum anfractus: animo dicenda revolvens
Ancipiti; mentisque tenax censura per omnem
Confessum speculata notat, pars ista quid urgens
Postulet, & quid promittat simul altera nobis.
Pars mihi vila fuit solido certissima niti
Judicio; pars fracta metu, temeraria sœvit.
Perniciem accelerans propriam rabiosa Voluntas,
Cursitat hic illuc furiis agitata malignis:
Et laqueum sibimet, mala Desperatio tendit:
Quam simulac senior Rerum Experiencia vidit
Pendentem, arridens, tales dedit ore loquelas:
Cernite nunc (ceu me fusiata mente Voluntas
Insimulans minitata fuit) quam pondere poenas

Fata volunt: sic fit, sic *Experientia* mendax.
 Ita quidem petulans dixit, nil ferre senectam
 Consilii, nisi crudeles ad sydera questus,
 Jurgia, terribiles iras, fraudesque, dolosque,
 Esse senes timidos, inconstantesque, malorum
 Pessima: Dii miseram quam sœva infania vexans
 Torquebat! nihili faciens aliena fremebat
 Judicia, & vestros inter tot vota labores
 Absurdos, vacuisque dari ceu semen arenis.
 Omnia sola regens, pavidam me dixit, inertes
 Esse leves, animo ignavos vos. denique nunquam
 Curandum in rebus quæ sit fortuna, quis ordo,
 Ante operis summi fastigia, Cuncta repente
 Ni fiant, fore nulla putans, dans omnia fatis,
 En modo, quanta velit verborum fulmina jactet:
 Egregie sese verò gerit. Illaque quondam
 Una soror dilecta nensis sua, scilicet audax
 Cum nihil in terris jam *Desperatio* lucri
 Obtineat: breviore viâ petit atria coeli
 Seu versare dolos, seu legem imponere Divis;
 Hospes in ærea corvos regione salutat.
 Eximum decus obtinuit: Tot Regibus istud
 Fata negant, non tangit humum prænobile pignus
 Non vili tumulo dabit ossa, ad sydera rostris
 Aligeri sua dona ferunt sanctissima. Papæ
 Partem aliquam volucres, Divum referatis ad aures.
 Quantus amor! Quia non poterat eonscendere petram
 Languidus hic: doluit pia *Desperatio*, nobis
 Pendula maturos decerpit in arbore fructus.
 Jam tua res agitur, tibi fors vicina *Voluntas*.
 Cuinam alii bona sis, nequam tibi facta? *Juventus*
 Eligat anne tuam posthac admittere legem
 Forte velit, vel confilio se dedere nostro.
 Tuque modo tibi consultum, deflenda *Juventus*,
 Si cupis extremas, dirimens fare ultima lites
 Verba, nec ingratas dubitans tere longius horas.
 Nunquid adhuc ignara mali, phantasmatu quæ te
 Excruciant nescire potes? quive omnis origo est
 Fonsque doloris! adhæc, quæ te manus altera fanam
 Efficiet, ni nostra petas medicamina, favum
 Valens alens, gravis interius tibi viscera rodit

Lan
 Spes
 Prop
 Gau
 Hac
 Ef
 Conv
 Divo
 Magn
 Prog
 Hujus
 Conci
 Conti
 Ac ge
 Ulcer
 Digno
 Mixta
 Illa pe
 Spicul
 Infeci
 Toller
 Vix pi
 Finier
 Splend
 Sydon
 Spirat
 Uncta
 Flaven
 Quæ si
 Et faci
 Arte M
 Vena ig
 Reptile
 Quod fi
 Omnib
 Morbor
 Herbaru
 Languo
 Passio,
 Vertigo

Cerasum & Sylvestre Prunum.

33

5

Languor: terribili fervens cor verberat astu,
Spes desiderium generans, vitamque, necemque
Propterea natura fugit lassata, quietis
Gaudiaque & requies curis fit nulla renatis.

Hæc febris, iste dolor, te funere merget acerbo.

Est Dea Pæoniis celeberrima semper in hortis
Converfata, pater fuit huic *Epidaurius*; aliam
Divorum Phœbo Genitrix rogitante sororem
Magna *Podalirii* doctique *Machaonis*, unam
Progenuit; notum est, magnumque *Peritia* nomen.
Hujus amicitiam, si qua ratione valeres
Conciliare; suis posset *Regina* loquelis,
Continuò muleere animos, tristesque dolores,
Ac gemitus lenire tuos; hæc vulnera, morbos,
Ulceraque, & capitis, manuumque, pedumque tumores
Dignoscens, mala Barbaricis aconita venenis
Mixta fugat, novitque tibi quis noxius humor.
Illa potest dicto citius erudelia lethi
Spicula, quæ ter Gorgoneis polluta colubris,
Infoelix puer *Idalius* tibi pectore fixit,
Tollere, & optatam mœsto conferre medelam.
Vix pia consilium dans *Experientia*, voces
Finierat: simul optanti datur obvia virgo
Splendida, regificis ornata monilibus, ostro
Sydonio, dives picta vestis, & auri.
Spirat odoriferos Arabum de gramine odores,
Uncta manus succo, teseras fragrantis olivi,
Flaventesque comas hortensibus implicat herbis,
Quæ sic orsa loqui: non me latet ansa doloris,
Et facilis mihi cura foret, me nullus Aliptes
Arte *Machaoniam* melior non corpore toto est
Vena ignota mihi, pccudesque hominesque volvres,
Reptile, pinnarum celeri genus omne natatu
Quod freta salsa colit, mea Numina magna precatur:
Omnibus hæc manus addit opem languentibus, omnes
Morborum docuit causas, me, & nomina Phœbus:
Herbarum, lapidum vires quoque: scilicet omnes
Languores, morbique mea virtute recedunt.
Patio, contages, cephalæa, hemicrania, tristis
Vertigo, atque oculi glaucoma, Epilepsia, lepra,

E

Tonsilla,

Tonsillæ, raucedo, auris tinnitus hebesque
 Surditæ, phrenesissque, apoplexia, pleuresis, asthma,
 Cardiacus, peripneumonia, & lumbago, Mephitis,
 Tussis, odontalgia, angina, & spasmus & atrox
 Lethargus, parafynnanche, suffusio, tabes,
 Volvulus, & stomachi levitas, tormenta, tenesmus,
 Lentigo, hordæolum, scabies fera, strumaque ramex,
 Porrido, atque Elephantiasis, phlyctænaque, & herpes,
 Pernio, cancer edax, aphtha, carbunculus, ulcus
 Pestiferum, & chiragra, atque podagra, sciatica, & hydrops,
 Calculus, & stranguria; substillum, diabetes,
 Et febris, & papulæ, atque epidemias, & atra siphysis.
 Et quicquid sub sole nocet. Procede, paratam
 Offero me, tu nostra lubens modo jussa capessas.
 Ergo agè, Spem dum tempus alit, ne sperne monentes.
 Utere consilio, perit ansa volubilis horæ
 Non revocanda djes, ni sit tua certa voluntas:
 Crastina sera nimis venies, agè, pone timorem
 Liberiùs mihi pande animum; damnabere votis.
 Dixit: & audaces animos viresque resumens
 Diva quod optanti spondes, placet; omnia dixi,
 Læta feram, quæcumque mones, me fata beatam
 Terque, quaterque ope, consilio, solamine, curâ
 Effecere tuâ; donec tot rebus in artis
 Infaustum miseranda caput fortuna tenebat,
 Post mihi præsidium, comes, & fidissima custos
 Semper eris, quia te penes est mea prima salutis
 Anchora, sit manibus mea spes commissa sacratis.
 Dum mihi præcipites animos, Audacia primùm
 In furias missura dabat, timidumquæ Periculum
 Reddidit, hinc Metus affixit miserabile pectus,
 Scandere ad astra ferox, jussit quandoque Voluntas.
 Interdum gravibus me Desperatio curis
 Implicuit, fesslo Spes, lamentabile jam jam
 Erexit caput, hinc tristis, Læta inde tenebar.
 Sic alternatim solidis rationibus omnes
 Nitentes, responsa dabant, sic verba movebant
 Grandia, me blandis stolidam illexere loquelis,
 Evasere tamen, Spes, atque Audacia primùm
 Vixtrices, neque litigio cessere, Periculum
 Et Metus, at saltem auxilium latitando petebant.

Cerasum & Sylvestre Primum.

35

Hic ubi cum sociis te conspexere propinquam,
Erectos sumptere animos ; præsentia robur
Vestra dat, exemplò vestrum pro jure senatum
Appellando petunt : vos libertate loquendi
Donasti, prius explosum revocando *Periculum*.
Sic *Ratio*, cunctaque simul voluisti, & æqua hæc
Visa fuere mihi, quoniam vi sæpe molestas
Innocuos mala vicini truculentia fontis :
Et fas omne premens, vexat censura columbas.
Non Deus, aut rerum genitrix *Natura*, creavit
Robur, & invictas humanae in corpore vires,
Funestum exercere odium ; tenuesque premendo,
Per fas, perque nefas, rabiem satiare nefandam.
Ait alia vis lege datur, defendere lassos,
Oppressosque manu placida relevare, potenter
Parcere subjectis, & debellare superbos.
Visa tamen dixisse adeo prudenter, & aptis
Spes Argumentis, Audaciaque uia peritis
Exemplis, atque ornato sermone perorans,
Cur merito dans terga fugæ latitando *Periculum*,
Non laudem, sed lustra petens, claram deinde recessit ?
Cui *Metus* : Improperare cave, fuga nostra pavore
Non erit impellente, leves dans verba per auras,
Errabis, tacuisse juvat, nocet esse locutum.
Parce ignorantibus quia fecimus omnia ; prorsus
Invitos tuus hinc nos torpor abire coegerit.
Sola tibi quia sufficiens *Audacia ductrix*
Visa, comesque fuit ; non me dignata videre es,
Consilio non uia meo, spretoque *Pericolo*,
Omnia tuta putans paradoxa, sophistica, blandis
Verborum phaleris pingens, *Audacia nugas*
Suggestis capiti : celestia cuncta putabas,
Nequitiae simulachra tamen. Pro lege *Voluntas*,
Expulsa *Ratione*, procax, *Contentio* fedit.
Nam *Doctrina fugæ, Experiencia cana latebris*
Consalueri sibi, stolidosque, rudesque putabas
Esse omnes, verum mage commendabile nostrum
Consilium foret, & bonus exitus acta probabit.
Esto ; ægram nemo poterit te flectere, prava
Justitiam penitusque affectio destruit omnia.

Hæc Metus. Et leni rerum *Experiensia risu:*
 Non adeo ignaræ fraudum sumus antè tuarum,
 Ingenium callemus ait: præcepta legentes
 Nostra ut Judicium teneant in rebus agendis
 Non levibus dant verba Notis, non lubrica fraudum
 Tegmina subducunt linguis, ambagibus uti
 Non patimur, quo triste nefas in pectore versent.
 Quin vobis, sumus usque pares: non robore dextræ
 Cedimus, aut virtute animi. Non commoda, vulgus,
 Gloriosa, aut vanus quærendi noſinoris ardor
 Nos teneat: aut personarum respectus, honestis
 Utimur, & sumus ingenuæ, execramur iniquos.
 Si grege de vestro pecudes essemus, ubivis
 Ingerere os patulum nullo quærente licet.
 Ast aliter se noster habet modus; ordine cuncta
 Perficiens nihil audentes non ante rogatæ.
 Est apud antiquos lepidè paradigma notatum.
 Consilii cave sis nullo vocante fodalis.
 Turpis ejicitur, quām non admittitur hospes.
 O bellè dictum, flexo Spes poplite risum
 Attolens clamat, Papæ! te haud nostra vocari
 Conuia! ambiguo taenien hæc sub Judice lis est.
 Te capitis nix annosfi, te, tempora plumas
 Cygnæs imitata, rudi dare verba popello
 Permittunt, adeo annorum inveterata malorum
 Garris, & mentem præcurrit lingua fugacem.
 Dic agè, te neque plus dictantem vana morabor,
 Quis tuus huc iavitator fuit? at mihi certo
 Pollicor, me nemo tibi volet esse secundam.
 Dicta probes, & curandam, cape sola Juventam.
 Illa refert: Spes te virtutis imagine falsa
 Amentem ut video scelerata Philautia ludit:
 Omnia pollicitis credis; desiste furori
 Plura loquens, nec enim quam te gravis implicat error
 Cernis adhuc; propria te jam superamus arena
 Quis scit an interduu dulces aconita liquores
 Ilita melle queant, mentiri, & amara frequenter
 Focula Iæsus avet stomachus, dulcore gravatus,
 Nauseat apta; timet mihi mens præsaga futuri
 Spes fore, quod proprio stringatur simia nodo.
 Et vereor ne forte scrobem temeraria nobis

Dum fodis, in laqueum recidas prius ipsa dolosum,
Insidiis peritura tuis. Sed quando probandum
Objicis hoc mihi duntaxat : quod nostra requiret
Utilitas ; agedum, vano bove littus arabis.
Principio mihi testis eris, potes ipsa *Juventus*
Coram audire, licet tanto tua verba tumultu
Promis, & en tumida es virtutis imagine ficta.
Dicat enim. Mea si doctrina novissima, nuper
Grata fuit : si non placuerunt, dogmata, quæ me
Seriūs auditâ didicit ; quas ipsa querelas
Ingeminans lachrymata dedit, doluitque doletque
Non citius novisse meæ solamine cura.
Quòd neglecta procul *Ratio*, quòd cana recessit
Temperies, quòd *Cognitio* & *Sapientia* tardas
Admoveare manus, quòd sera *Peritia* nosci
Se dedit ; atque auxit res hæc, ait, una dolores.
Illam agè, si quid habes, coram confunde ; videbis
Forsan & ulteriùs, quæ stet sententia facti
Pœnitentie sui, si me temeraria dicat
Auxilium simulasse dolis, damnetve labores.
Ast ego, prò dolor ! annales tot sæcula libros
Non sine tristitia volvens, tua moesta notavi
Facta memor, signata meis, malefacta tabellis,
Tot sua sunt, quot habet, vasti maris & quor arenas.
Ex quo primævus genitor tellure rubenci
Formatus, dictisque tuis, heu ! credula blandis
Eva nimis, cecidere bonis florentibus horti
Elysii, & fortunatis tu pulsa viretis.
Tempore jam ex illo casus mihi cognitus orbis
Penè omnis, laudesque tuas, fraudesque reservo.
Pollicitis sed ad usque diem ditissima largis
Hanc remanes, *Spes magna* petens, *Spes magna* rependens.
Sed lingua tenuis, incassum, sine fruge, nec unquam
Solvendo in vacuas geris irrita verba procellas,
Et facili ratione queam, modò causa requirat,
Continuò numerare, hominum quot millia mille
Consiliis parendo tuis periere ; quot auxtrix
Flagitii, quot & ense truci demiseris orco ;
Vix uni *Spes fida* viro ; tamen ipsa fateri
Debebis, compulsa licet, mea vota peregi :
Non technis, non uta dolis, ambage remota,

Vera loquens, ope confilio, fidissima cunctis ;
 Non auri, non laudis amans, non fracta rigore,
 Non precibus, non flexa minis, sed falsa perodia.
 Multa tamen dubio procul, in discrimina duces.
 Insidiis instructa novis, nova sacula : si non
 Intendant virtute mea, curisque quietis :
 Omnia scribenturque meis tua criminis chartis.
 Atque his responsum ridens *Spes* reddit, Avorum
 Annales petis ? I melius tua corrige pennâ
 Nigrante, haec quæ scripta scatent mendosa litoris :
 Si bene præteritum, & præsens fortasse notabas
 Personasque, simul numerosque, modosque figuræ :
 Plura tamen discenda latent : ignara futuri
 Temporis est penitus tibi pagina, verte tabellam
 Von valet ista pilis tua canticis surda duobus.
 Vaticinare iterum non istis credo querelis.
 Et manus est oculata mihi, præfigia poscent
 Fallere te : studiis nunquam dominabere nostris.
 Multa minax licet improperes, sibi conscientia nunquam
 Mens male non metuit, quæ nec natura nec ordo
 Fatorum novisse dedit, metiris iniquo.
 Nostra tuo pede, dum metuis, mihi te ipsa revelas.
 Ast ego *Spes* prior assiduo, *Spes* ultima salvans
 Anchora navigium, & Nautas, si quando *Periculum*
 Insidiis struat, & pavidis tutela perennis.
 Objicit ; haec tamen infelix persæpe carinas
 Anchora quassatas fallit, dum fune soluto
 Rumpitur, haud obscura loquor : quot millia vidi,
 Fraude tua, fistens vicino in littore, vitas
 In portu dare cum gemitu, stridentibus undis ?
 Sæpe tuos mediis nodos malefida procellis
 Dum solvis, per inane fugam capis aquor, & undis
 Jastrari ventisque tuo solamine cassos
 Destituisque, trahisque tuam invidiosa sororem.
 Scilicet haud capis una fugam ; non sola nefandam
 Perficiis hoc *Spes* dira scelus : sed & improba tecum
 It soror, in liquidas Audacia tollit auræ.
 Illa autem : sed disce modum, tellure fideli
 Fida locum teneo, rursus nato gurgite supra
 Quo fundus minus est stabilis, non ullæ querelæ
 Me tenet ansa tua, nautas magis argue, quorum

Scru-

 Scr
 An
 Si
 Ex
 Int
 Et
 I
 No
 Nu
 Fic
 Dec
 Hin
 Am
 Pra
 Ni
 Au
 No
 Par
 Elig
 Pra
 Su
 Qua
 Præ
 Ne
 Hæc
 Host
 Quic
 Ext
 Læt
 Clanc
 Et
 Et
 Mat
 Pe
 Arm
 Spes
 Fir
 Adv
 Urge
 His
 Pro

Scrutari loca tuta fuit, fundumque tenere,
Ante cadens pelago quām traditur anchora exco.
Si nescis; mea nulla fuit fraus, quando rudentes
Extorti cecidere, ratis cum fissā per undas
Interiit: dederat lūa classēm incuria letho.
Et nulli insidias quondam simulata paravi.

Illa iterum; nihil ad chordam hæc, pila nostra; probavī
Nos ad consilium, quām venimus ante vocatas.
Nusquam hodie effugies, lis est in cardine rerum,
Ficulno anguillam folio retinemus, in ignem
Decidis, evitans lachrymosa volumina fumi.
Hinc ubi *Spes* convicta procax, *Audacia* laudem
Ambitiosa petens; si vos, ait, hospita nobis
Præferet, (hesternos vanum est revocare labores)
Ni mea sponte iterum supplex petet ista *Juventus*
Auxilia, hinc gratos plus me sibi querat amicos.
Non ignara mali: qua se sua comprimit ansa
Parte sciat: medicos sibi quantumcunque peritos
Eligat. Absque mea laterem tamen arte lavabit.
Præ manibus cum morte salus sunt. Scandere sursum
Suadeo: si spernit, metuīte, fugitive labore
Querat *Hylam*, nostris nec habet medicamen in hortis.
Præterea si non *cerasum* volet ipsa jacentem
Ne quicquam sudare sinam vos usque sodales,
Hæc manus incorrupta liget: tævissima nobis
Hostis erit, *Prunumque* tenens caput afferet hydræ.
Quicquid agat contempta, operis ceu crimen habebo.
Exemplò *Merus* assurgens, unāque *Periculum*,
Lætitiae nova signa ferunt, nova classica cantant,
Clara triumphales tollunt ad sydera voces:
Et rata cuncta putant, quæ consulueri *Juventæ*,
Et nova iura petunt, Quorum *Sapientia* gresu
Mature adveniens compescit lenta tumultus.
Pōst ubi compositæ lites, *Audacia* rursus
Arma petens, ferit indomitis clamoribus auras.
Spes etenim confusa, animum mercedis amore
Firmārat, neque enim parvos promisit honores.
Adversa hæc cessante manu, certaminis ansam
Urget, hiat, conans domitos tondere leones.
His aggressa modis nostros adeōne labores
Pro nihilo duxisti & opem gratisque ferentes,

Gra-

Gratuitamque operam ac oleum effundemus arenis?
 Contemnemur? an haec meruerunt munera grates?
 Hoc tibi concessum volumus, studiumque laboremque
 Obtulimus, curam & nullo rogitante fidem:
 Atqui hic ingenuum labor attestatur amorem.
 Non tamen ipsa putes, omni te ex parte beatam,
 Quippe tuos pateris manes: decet ista loquendi
 Libertas, magis illustres virtute magistros.
 Omni etenim vitio pulchrum est caruisse, paratos
 Vicium incusare probri. Post prandia panem,
 Post Martem prius arma petis, tum deinde frequenter
 Non adeo est generosa manus, quam gloria lingue;
 Testantur, quicunque tuos novere triumphos.
 Hinc te apage & sis sorte tua contenta, nec ultra
 Sutores crepidam, feriant fabrilia Fabri.
 Post aliquot praeclara videns mea gesta coronas;
 Te decet ob memores decus aternare nepotes,
 Gestaque verificis committere scripta tabellis.
 Parciis ista velim tamen *Experientia*, nobis
 Objicias ait: I pedentim, vespera lassos
 Volvitur ante pedes, in eisdem concidis ansas.
 Entellum ne quære Dares, *Spes* inficit hydram; hanc:
 Vorsuram solvendo, sibi sed capra macharam.
 Szpe licet propriis feriat sua peitora telis,
 Pollicitis *Spes* magnificis, Locrensis fallax
 Pacta facit: vetulique canis latratibus aures
 Foedifraga occludit; neque si tibi splendeat, aurum est.
 Illa refert: licet apta pari non omnia filo,
 Fortunæ stat quisque suæ bonus institor a quum
 Rebus in angustis animum, faustisque reservat.
 Res licet ad restim redeat; sua fata moratur.
 Montibus irato Jove subvertetur Olympus.
 Quicquid agat Deus, aut anceps fortuna, ferendum est;
 Si stabilis rota fatorum foret una, futuros
 Praescia mensque hominum posset, comprehendere rerum
 Eventus, modò non melius, modò carius, utens
 Mercandi ars contempta uno vilesceret anno.
 Omnia facta licet memori *Experientia* serves
 Mente; tamen rudis es, de rebus quando futuris
 Sermo fit: ac tales Lippus, Tonsorique Prophetæ
 Esse queant; Tecum tua portas: Respice finem.

Imponis mihi congressu vix cognita primo,
Criminis insontem damnas, flagrantior æquo
Non cruciet te cura mei, nec sponte laborem
Acceleres, etenim nocet empta dolore voluptas.
Quicquid id est, dum facta canis, ventura tacebis.
Hoc alternatim postquam sermone cadentem
Consumpsere diem, tandem *Experientia*, lites
Ponamus nimias ait: ultima meta laborum est,
Nosse *Juventutis* quæ sit *Sententia*. Partes,
Audiit, assumat sibi quam magis æstimat aptam.

Tum mihi judicium simul, & commissa potestas
Plena fuit. *Rationis* ego moderamen opemque
Consiliumque petens, illi mea cuncta dicavi
Arbitria; ac *Ratio* comites bene provida binas
Eligit, ut moestas dulci *Sapientia* curas
Alloquio, & medicâ virtute *Peritia* morbum
Mitiget, hæc reliquis placuerunt foedera cunctis.
Omnibus hæc suprema fuit sententia: Vivat
Dux *Ratio*: contenta cohors *Ratione* regatur.
Arbitrio *Rationis* agat curanda *Juventus*,
Imperet hæc, reliquis det iussa facessere promptis.
At Regina hilari *Ratio* noua gaudia plausu
Confirmans ait: unanimes mihi sceptrâ, senatus
Traditis, & stabilem concordi voce coronam.
Instat (adeste animis) jam jam sententia, litis
Finis erit, paribus captabimus otia votis.
Nullus in hoc numero mihi non promotus abibit.
Quisque locum meritis, sua quilibet apta tenebit
Jura, nec infirmam premet ulla potentia partem.

Huc agè, tot variis ornata *Peritia* donis
Naturæ, tibi culta locum doctrina priorem
Vendicat: & licet es cœli regione remota,
Proxima mente polo & superis, cœlestia curas
Corpora, tu rerum causas, arcanaque dona
Naturæ, & quæ sit Mundi scrutaris origo:
Quid Deus, unde animus, nostræ primordia quæ sunt
Mentis, & an post hanc speremus funera, vitam:
Quidque quatit terras, quâ sydera lege moventur.
Ob Physiscas præcellis opes, & laude medendi:
Fuge pias appone manus, lapsasque *Juventus*

Restitue in melius vires, cruciatibus ægram
 Exime lethiferis, morbi priùs arte profundâ
 Disce tuâ, quæ causa latet; quæ poena molestans
 Vexet, & infirmo decerpât corpore vires.
 Inde quid expediat medicaminis inspice, quicquid
 Dextra Podalyrii sacra temperat, optima Phœbi
 Dona feras, priùs hæc quām fortius effera serpat
 Pestis, & extendat radices triste venenum.
 Consolare inopem, melioribus instrue moestam
 Consiliis, neque quod pretium, quæ prœmia cures;
 Me penes illa petes, modò tu tamen exere vires.
 Tædia nulla time, nullos contemne labores,
 Solertes impende dies, noctisque frequenter
 Excubias age sollicitas, priùs utere pulsu
 Venarum: quæ causa mali, quo fonte subortus
 Humor eat, tum quis poterit dare nobilis ægræ
 Succus opem; conare graves compescere poenas,
 Et bene funificæ medicari cuspidis ictum.
 Hic labor, hæc tibi cura siet, radice revulsâ
 Tristia funerei cessabunt germina morbi.
 Hæc Ratio: atque iterum sermone *Peritia* lento
 Reginam alloquitur: Tantum invaluere per artus
 Toxicæ, tabificusque dolor, sic cruda veneni
 Semina, pestiferis penetrarunt viscera flammis,
 Tam gravis internas possedit poena medullas,
 Tam prope jam toto moriuntur corpore sensus:
 Non liquor est, non herba mihi, non fructus opacæ
 Arboris, at neque tot misere Epidauria succos
 Dextra potest, valeam, ut tantas consumere moles
 Morborum: si non *Cerasorum* suave rubenti
 Hepatis assiduas restinguat sanguine tædas.
 Hic liquor infirmum recreat dulcore palatum
 Frigidus, & gelido necat ore rigentia morsu
 Tubera, tum siris assumptus tormenta repellit.
 Refroenans algore febres, noctisque quietem
 Procurans, oculis placet, & delectat odore.
 Scilicet Ambrosiâ nullus meliore Deorum
 Nectareove hominem pascat libamine, cessat,
 Hoc sto: nuchi liquefie dolor medicamine, cessat
 Morbidus interius collecti sanguinis humor.

Hoc

Hoc opus, hic labor est, hæc proxima meta. Fidelem
Spes promittit opem, Metus obstat, & illa petendæ
Laudis amans, nè fortunam rotet anxius alter
Spem regit, exhilarans, Sapientia, laude Timorem.
Conciliumque vocare monet, sociosque laborum
Poscit, ut in medio sedeat Regina senatu.
Conticuere omnes, dare primum sancta volentem
Reginam præcepta, avidis simul auribus harent
Spectantes : vultu Ratio tum verba sereno
Talia dans, fert sceptræ manu, generosa metalli
Fusilis, apposito, quæ tertius igne probavit
Septimus atque Faber, flagrantibus apta caininis.
Dicite quandoquidem pariter consedimus omnes,
Quis modus arboreis Cerasum comprehendere ramis
Pensile, quisque datis procedat ad acta loquelis.
Urget opus gaudens Auda ia : Nulla morabor
Tœdia, longa nocent cerebro consulta, probatum est
Ire ait, & pigros feriat pede Mulciber omnes.
Diis placet, ire licet, sic, sic tendemus ad astra.
Cautius interea dubios Sapientia casus
Devitans, hortatur iter tentare : Ruina
Sublimis, graviore cades, ni obstacula penses
Obvia ; ferventes animos sua poena coercet.
Ast ego præcipites ait Experientia : vidi
Et pavidos quandoque suas persolvere poenas
Utrosque, & vitare vices : sed nostra quid horum
Causa : datur modus & medium ; tutissima rerum.
Lex summa, extremura scelus est. Pulcherrima virtus
In medio, quidam palmam rapit ; alter onustus
Verbere abit, cadit hic coelus, canit ille triumphum.
Incertos fortuna gerit sine foedere cursus.
Ergo hilari Cerasum dextrâ pete, nobile firmans
Pectus ad omne malum, contraque audentior ito.
Aut Pruno contenta mane ; saxoque recedas.
Spes Ne cede metu dixit. Cautéque Periculum
Ire rogat, mediæ statuit Sapientia legem,
Et Ratio rata cuncta facit. Tum cætera concors
Reginam laudando cohors : procedere recto
Calle jubet, paribus stat par sententia votis :
Ut Cerasum sublime petant, quo scilicet uno

Compertum est constare meam medicamine vitam.
 Interē licet ambiguis *Metus* atque *Periculum*
 Mentibus hærebant pavidi tot dura viarum
 Tœdia commemorant; tot sœvi incommoda morbi.
Spes contrā primis, contrāque *Audacia* votis
 Insistunt, constanter opem, cunctosque viarum
 Anfractus superare, levi nos ducere gressu
Ire, redire, suum caput objectare periclis
 Promittunt, modo ducendi sit fasta potestas.
 At subito *Metus* assurgens, unāque *Periculum*;
 Succensere, odiis, contrāque urgere molestis
 Incipiunt, tali nec coditione futurum
 Ut *Ceraso* potiamur ait *Metus*; omnia ventis
 Verba dari: potius sua retractare *Periculum*
 Dicta minans, telam pariterque retexere malunt
Penelopes, Ducibus quām causa regatur ab istis.
 Utpote, queis iter assiduè captare propinquum
 Neglecto meliore placet, temeraria nunquam
 Dux poterit fieri fatis apta *Audacia*, dicunt.
 Cui mens est oppressa malis, *Spes* lubrica moestam
 Solari te forte parans, per inania raptam
 Saxa trahens, gravioris erit tibi causa ruinæ:
 Dumquæ cades, miserā ridebunt morte peremptum.
 Et dicent fortasse olim: tibi debita talis
 Sors fuit: ista tibi statuerunt tempora Parcæ.
 Nos tibi per Superos, ter sancta per atria coeli
 Juramus, nihil istorum meditamur: at omnis
 Et labor, & studium, solerisque intentio pura est,
 Te miserans, fatagisque tuæ sine fraude salutis.
 Credimus haud ita *Spes*, ita non *Audacia* ludent.
 Illæ autem è contra coeli spirabile lumen
 Testantur pro parte sua, & crudelia Ditis
 Regna tenebroſi, se cordibus omnia rectis
 Consulere: & spectare meam sine fraude salutem.
 Tum Iceptrum Regina tenens; utrisque quietera
 Imperat; & pressis mox facta silentia linguis;
 Castigatque *Metum* dictis, graviterque *Periculum*
 Increpat, ob tantis noviter commota querelis
 Litigia, & famam socrorum labe notatam.
 Nunquid ait: mea dicta prius, sermone probasti?

Cerasum & Sylvestre Prunum.

49

Elatane manu *Cerasum* quacunque petendum
Arte, hilares mecum voluistis adire labores ?
Quæ nova tot varias versat sententia curas ?
Assentimur ait : stabiles in vota *Periculum*
Conditione tamen justâ, tua dummodo saltem
Consilia, & documenta sequi cogamur. In unum
Ibimus, ad *Cerasum* comitabimur usque *Juventam*.

Dixerat atque alacres *Audacia Spesque paratos*
Ostendunt animos, & foedera prima novantes.
Quo res cunque cadant unum & commune sequemur
Consilium, commune opus est, commune *Periculum*,
Omibus una salas, Duce quem *Regina vocarit*,
Festivum capiemus iter : lis nulla manebit :
Si qua penes fuerit nos consolatio, præsens
Mandatum *Rationis* opus comitabitur omnis
Cura erit, ad Cerasum ducamus ut usque Juventam.

Hoc ubi compoluit *Ratio* moderanine lites,
Talia voce refert : quia *Dux Rectorque viarum*
Solus abest, primas teneat *Sapientia* partes,
Provida consiliis, maturo incommoda sensu
Explorare valens, & quæ servanda docebit.

Illa simul placide accipiens mandata profatur :
Trina per immensi patet ardua culmina faxi
Semia, trita hominum tot sacula gressibus olim,
Sed geminas tentare vias, labor esset inanis,
Vitaque subjectas fors amittenda per undas.
Hic ubi dumosis pendentia rupibus horrent
Marmora, & assiduo labentes murmure lymphæ,
Lubrica præcipiti moles fastigia calle
Ascensu superanda vetat, nec ferre *Juventus*
Ægra potest tantos dumeta per avia saltus.
Hæc ubi contiguas allambunt flumina cautes,
Creber inaccesso, quæ, spumat Mttore juncus,
Alterius fertur circum resonantia callis
Saxa aditus procul : hinc per opacas murmure valles
Amnis abit, latas funderet velut æquor habenas.
His oleum atque operam perdes conatibus omnem.
Non obscura loquor : color ampli gurgitis ater,
Spumantesque finus, crebro rota vortice circum
Tortilis, & rauco reptantes murmure lapsus ;
Quod tumido stridore maris latet altior unda,

Testans

Testantur : pontemque loco natura negavit.
 Est igitur via nostra leuis scopulosa vadorum
 Littora, quā celeri descendunt concita lapsu
 Instar montis, aquæ collecta volumina. Planum
 Panditur hic torrentis iter : *Tethys* alma quietē
 Labitur aucta vadis : facilis jactura ; per horam
 Retrorsum repetimus iter, non ulla gravabit
 Anxietas, puerasque sitis succurret & undas.
 Nam velut, (expertum refero) plerumquē videmus,
 Exiguo, lentum nasci de semine vimen
 Vimen erat modo, & arbor erit, déque arbore sylva.
 Ingentem scintilla movet, dum pascitur, ignem.
 Haud aliter, fluit exiguo de fonte, quod ingens
 Flumen in arva, fuit : totum uno clausero rivum,
 Police quem prælens *Rerum Experientia* vidit.
 Dixit. Et astipulans, gratum *Experientia* laudat
 Consilium, applaudit dictisque *Peritia*. Blande
Spes gavisa animos, *Audaciaque* ilicò lètos
 Hortantur. *Metus* attendit : quò tuta *Periculum*
 Sint loca cuncta, priùs graditur, servire *Voluntas*.
 Reginæ contenta : comes vicina *Juventam*
 Temperies dextrâ regit, & *Themis* alma sinistrâ.

Hoc pacto Regina omnes lètissima curas
 Componens, sua castra movet. *Sapientia* primo
 Ordine progreditur, datur *Experientia* concors
 Consiliisque viisque comes. *Ratioque Juventam*
 Conducit Regina, aliamquē *Peritia* turbam
 Componens, socias conjungit in ordine dextras.

Ceu *Ratio* statuit facta omnia : Nemo timore
 Segnis erat, nullum contrâ, temerarius ardor
 Præcipitem tulit antè, fuit tam efficio prudens.
 Scilicet ut priùs edocuit *Sapientia*, rerum
Exitus, & fortuna potens meliore probarunt
Eventu. Deus optato pia vota favore
 Respexit : coeloque manum protendit amicam.

Vix prope sublimis nemoroſo in vertice clivi
 Venimus, arboreos, præstantia munera, fructus.
 Subter ut umbroſo residemus stipite : jam jam.

Præmatura suis labuntur pondera rainis.
 Quæ simul atquē avidis primum data gusto labellis,

Me subito adverti prorsus languore levari,
 Morbus abit, cessatque dolor, tristisque recedit
 Anxietas, corpusque premens, animamque fatigans.
 Laus igitur rerum immenso, sit cuncta Satori,
 Qui mihi languenti exhaustos cum robore sensus
 Restituit, tantas volventi pectore curas.
 Hunc gratâ mens laude canet, me dira tyrannis
 Dum premeret, victâ incolumem de morte redemit;
 Ut potè quem toties ingrata mente relinquens
 Quum tremere exanimis, gelidâ formidine lethi,
 Auxilium in misericordia poscentem sâpe querelis
 Audiit; attonito lapsumque reduxit ab orco.
 Ergo canam Dominum quæ bonum, facilemquæ parentem,
 Postera gens seris pandet mea gaudia natis.
 Eia animæ Dominum celebrate in secula redemptæ,
 Vos mecum, atquæ ego vobiscum, laudabimus unâ
 Voce Deum sine fine bonum, qui divite pollens
 Justitiâ, veniam præstat mortalibus ægris.
 Numen adoremus, castâ quod Virgine natum
 In Cruce fortis Amor nostri, confixit Amorem,
 Cantemus sanctâ innocuam cum prole parentem;

LAUS DEO.

Sanctissime & Individua TRIADOS.
*Invocatio paraphrastica, ex alio
 idemate.*

Sacra Monas Triados suprema essentia, simplex
 Ens: sine principio finequæ semper idem,
 Æternum, quo victa cadit victoria, VERBUM,
 In cruce vim perimens mortis, & arma stygis.
 Omnia contemplans oculus. Sapientia, Lumen,
 Alpha, O, idem; ortus, terminus; arrha lucrum:
 Nulli par solus, solus pare nemine gaudens:
 Immotus, propriis astra inovendo globis,

Uria

Sanctissima & Individua, &c.

Uia una ; triplex in hypostase forma creatrix :
Sola Creatoris nescia, sola sciens.
Perpetuus amor : stabilis Pietas, Laus justa : quieto
Dirige sollicitum calle, salutis iter.
Constabili, succende, crema, mihi spemque fidemque
Cœlitus ; ut maneas tu mihi solus Amor.

Idem aliter expressum.

Prinципium sine principio super entia cuncta
Esse beatificum, per te dans esse creatis,
Cujus abest nusquam virtus. Sapientia cunctis
Anterior præsensque viget. Trias & monas, Idem
Lumen Amor. Genitor verbum spiramen, ubique
Uetus & incircumscrip̄tus sed hypostase trinā
Uisus simplex formā decus, Esse, potestas.
Absque loco, loca cuncta tenens, sine tempore, tempus :
Lege modoquē carens, legemquē modumquē ministrans
Cuncta videns, invicibilis, motusque situsque
Expers, cuncta movens, sistens. Substantia soli
Cognita perfecte tibimet. Vigor omnia firmans,
Omnia collustrans splendor. Sublimior axe
Empyreo thronus : Oceanusque profundior orco.
Ingenitus per te gignens antè omnia VERBUM
Tempora, par virtute Pater, Deitate coazum.
Quod victrice ferens assumptā Carne triumphum
Et mortem & Hyga vitali super arbore vinxit.
Nulli compar honor, nullo laus compare gaudens.
Conditor & Soter non condite, perfice, firma
Spemque Fidemque, tri sed Amor super omnia regnes.

F I N I S.

